

Det kalder på en
reaktion!
S. 14Genetablering af
skolens autoritet.
S. 21

LÆRER

BLADET

REGERINGENS SKOLEUDSPIL // Mediernes reaktion på S-V-M-regeringens skoleudspil spænder fra "En revolution!" til "Var det virkelig bare det?" De politiske reaktioner er mere lavmælte. Nu skal der forhandles med forligspartierne, der har vetoret og med parterne i "Sammen om skolen" – herunder Danmarks Lærerforening. **Side 7-8**

Regeringens folkeskoleudspil:

FRA LIGHED TIL FORSKELLIGHED

INTERVIEW MED SKOLECHEFEN: SKOLEN MÅ HAVE ET SVAR!

Se side 5-6

Odense Lærereforening
Danmarks Lærereforening kreds 82

Odense Lærereforening
Klaregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaerereforening.dk

Åbningstider

Mandag:
Kl. 9.30-16.00
Tirsdag og onsdag:
Kl. 9.00-15.00
Torsdag: Kl. 9.00-16.00
Fredag: Kl. 9.00-13.00
Formanden træffes efter aftale.

DLF/A - FYN

Forskerparken 10 D, 1. sal,
nr. 31 & 32
5230 Odense M
Tlf. 7010 0018

LærerBladet

Erik Schmidt,
ansv. redaktør
erik@fjordager.com
Bladet redigeres journalistisk.
Lederen og den redaktionelle
linje er ikke nødvendigvis
udtryk for foreningens
holdning.
Redaktionen er afsluttet
5.11.2023.

Foto:

(Hvis ikke andet er nævnt)
Erik Schmidt
Forsidefoto: Børne- og
undervisningsminister
Mathias Tesfaye (Foto fra
lærernes kongres 2023).

Næste blad

Udkommer ca. 8.3.2024.
Deadline 21.2.2024

Netudgave:

Odenselaerereforening.dk

Oplag: 2.500 stk.

**Grafisk tilrettelægning
og tryk:**
Stibo Complete

INDHOLD

INTERVIEW // ”Odenses ungedidaktik – Ung Sammen” skal udgøre en fælles forpligtende ramme om undervisningen og kulturen i skolernes ungemiljøer. – Det er deltagelse, interaktion, variation og struktur i undervisningen, der er nogle af de komponenter, som skal være til stede for, at man har en god undervisning, siger skolechef Nikolaj Juul Jørgensen.

S. 5-6

REGERINGSUDSPILLET // Slottet er vist frem. Frihed, fordybelse, faglighed, praksisnærhed, balance mellem hånd og ånd, mellem teori og praksis. **S. 6-7**

UNG SAMMEN // En ny ramme for undervisning af unge i Odenses folkeskole er på vej fra Skoleafdelingen. Derfor var lærere fra skolernes ungemiljøer for nylig indkaldt til temadag på Odense Congress Center. **S. 4-5**

A20 // Tillidsrepræsentant Peter Møller Nielsen fra Risingskolen blev bevidst om de muligheder, A20 giver i samarbejdet med skoleleder Pernille Wessel. **S. 10-11**

- 4 **Fælles ungedidaktik med lokale forskelle**
- 5 **INTERVIEW: Skolen må have et svar**
- 7 **Fra lighed til forskellighed**
- 9 **Penge til velfærd – men folkeskolen får sparekniven**
- 10 **Peter fik et "samarbejdsboost"**
- 12 **OLF mener: Tilbagegang i årets trivselsmåling**
- 14 **Kalder på en reaktion**
- 15 **Der bliver lyttet, når vi taler**
- 16 **Stort pres på skoleledere**
- 19 **OK24: Højere løn og efteruddannelse**
- 20 **På talerstolen for at advare mod fondes indflydelse**
- 21 **SPADEN: Genetablering af skolens autoritet**

NOTITS

35 TIL PENSIONSMØDE

”Hvis du ønsker at blive gammel, må man finde sig i at leve længe,” var overskriften, da Odense Lærereforening inviterede til pensionsmøde for nylig hos CSV Odense på Døckerslundvej.

Her mødte 35 engagerede og spørgende lærere op til et par spændende timer, hvor spørgsmålene var: Sparer du nok op, er du godt nok forsikret, og har du styr på hvem, der arver dine penge?

Der blev også fortalt om PLUS Pension og kompasforløb, som er coachinghjælp til bedre trivsel.

35,2%

Andel af nyansatte i lærerstillinger i Odense, der ikke har en læreruddannelse, set hen over skoleårene 2019/20 og 2020/21.

KILDE:
Arbejderbevægelsens
Erhvervsråd

LÆRERENS DAG I ODENSE

Den 5. oktober inviterede Odense Lærereforening sine medlemmer til øl og vand på Odenses hyggeligste bar, Carlsens Kvarter, for at fejre ”Lærerens Dag”. En dag som er anerkendt internationalt af FN, og som fejres i flere end 100 lande verden over.

Der var et solidt fremmøde af medlemmer, der i solidaritet var troppet op med flere af deres kollegaer for at udråbe en ”fælles skål”.

Carlsens Kvarter var på denne eftermiddag fyldt med godt humør, og der var en stemning af, at selvom vores arbejde ofte byder på udfordringer, så har vi altid et godt fællesskab fyldt med gode kollegaer i Odense Lærereforening.

Radikalt greb om ungeundervisningen

Erik Schmidt
LærerBladets
redaktør

ODENSE KOMMUNE LANCERER NU oven i regeringsudspillet 35 forslag til ændringer i folkeskolen og den lokalt orienterede "Taskforce på folkeskoleområdets" 32 anbefalinger – et nyt program for de ældste elever, "Ung Sammen – Odenses ungedidaktik" med "6 kerneelementer", som bygger ovenpå 3 udviklingselementer fra det fondsstøttede projekt om "Professionelle Læringsfællesskaber (PLF), og skal omsættes til "to radikale greb" på de enkelte skoler, et strukturelt og et didaktisk.

Det kan man godt få åndenød af.

Men "ungedidaktikken" er formuleret på baggrund af unges dårligere trivsel og dalende motivation i skolen, og det er båret af en humanistisk, reformpædagogisk og positiv psykologisk tankegang samt et velment ønske om at forbedre undervisningen og ikke mindst de unges trivsel.

DET ER FORSTÅELIGT, at skoleforvaltningen ønsker, at skolen kan komme med et svar på trivselskrisen.

Svaret findes dog nok ikke i en styringsramme med radikale greb og lokale valgmuligheder, men i pædagogikken og i politikken. I mere frihed, ansvar og tid til lærerne.

Programmet præsenteres som "Odenses ungedidaktik", men det er svært at se, at det primært skulle handle om didaktik. Det handler om trivsel og øget opmærksomhed om unges behov, motivation, deltagelse, værdier og almindelig opstramning.

Didaktik er undervisningens *hvad*, *hvorfor* og *hvordan* og handler om læreren, eleven og et indhold, en sag eller et fag. Men "ungedidaktikken" sættes ikke i forhold til et fagligt indhold.

Derfor virker oplæggene lidt luftige og idealistiske og uden solidt remtræk fra fagenes verden og skolens formål.

De har udgangspunkt i ungedata og psykologi og handler mindre om pædagogik, som er bredere, mere pragmatisk, mere praktisk forankret. Psykologi er et hjælpefag til pædagogikken. Ikke omvendt.

At lære er både en social og en individuel proces. For lærerne er opgaven at "tvinge" elever til frihed og selvstændighed i et fællesskab. Det er "det pædagogiske paradoks", som læreren står med.

Lærerteams og lærersamarbejde er godt og nyttigt, men læreren er som oftest alene med eleverne i klasserummet, og kampen mod "den privatpraktiserende lærer" op til lærerlockouten og skolereformen var helt forfejlet. Det er et farvet og propagandistisk udtryk, som KL forstod at udnytte. Gå ikke videre ad den vej!

HVIS MAN SAVNER INSPIRATION til de lokale drøftelser, kunne man lidt polemisk, men uden malice, foreslå deltagelse i konferencen "Er der stadig plads til pædagogik i skolen?" den 21. november på Den frie Lærerskole i Ollerup.

Her inviteres til en samtale – også med folkeskolefolk – om skolens opgave og praksis: *Hvad vil det sige at fundere skolen på et pædagogisk grundlag? Sker der en psykologisering af skolen på bekostning af pædagogikken? Hvorfor fylder trivsel så meget i skolen? Er pædagogik at vise hensyn eller yde modstand? Skal skolen indrette sig på dens elever, eller skal skolen indrette eleverne?* ▲

"Psykologi er et hjælpefag til pædagogikken. Ikke omvendt."

NETVÆRKS MØDE FOR NYUDDANNEDE LÆRERE

OLF var vært ved et møde for godt 20 nyuddannede lærere i slutningen af september.

Formålet med mødet var at give mulighed for at dele oplevelser som ny i lærerjobbet, men også at komme med input til foreningens videre arbejde med strategien vedrørende rekruttering og fastholdelse af lærere.

Mads Møller Sandhøj fra Hunderupskolen, var hyret ind til lejligheden og delte generøst ud af sine erfaringer fra de to første år af sin lærergerning.

Henrik Oxholm og Charlotte Holm deltog fra Odense Lærerforening.

Én fagforening har allerede snif-fet sig frem til en model for større indflydelse."

Direktør i tænketanken INVI, Sisse Winther i Akademikerbladet om Danmarks Lærerforening, 23. 10. 2023

HENRIK OXHOLM I GO' AFTEN LIVE

Statsministerens åbningstale handlede blandt andet om den danske folkeskole, hvor der skal være plads til en mere praktisk skoledag.

Henrik Oxholm, styrelsesmedlem og TR på Provstegårdsskolen, var i den forbindelse i Go'aftern live.

Idéen om mere praktisk undervisning bliver godt modtaget, men der skal flere penge på bordet, før det kan lade sig gøre.

Henrik frygter, selv om pengene skulle komme, at de ikke vil blive brugt på at drive folkeskole, men til at dække huller i de enkelte kommuner.

Lærere fra skolernes ungemiljøer var for nylig indkaldt til temadag på Odense Congress Center om kommunens nye "ungedidaktik" med oplæg af blandt andre tidligere formand for eleverne Maria Holt Hermansen, lektor og konsulent Rikke Lawsen og ungdomsforsker, ph.d. Helle Rabøl Hansen.

Fælles ungedidaktik med lokale forskelle

NY UNGEDIDAKTIK // Forvaltningens skoleafdeling ønsker vidtgående forandring af undervisningen af unge med to nye, "radikale greb", et strukturelt og et didaktisk

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Ovenpå regeringsudspillet "Frihed og fordybelse – et kvalitetsprogram for folkeskolen" og anbefalingerne fra Odenses taskforce på folkeskoleområdet, lancerer Odenses Børn- og Ungeforvaltning nu et nyt program for undervisning af unge i folkeskolen, "Ung Sammen – Odenses ungedidaktik".

Programmet er udarbejdet af Skoleafdelingen i forlængelse af projektet "Mangfoldige Læringsmiljøer, som Odense har fået ca. 10 mio. kr. til af A.P. Møller Fonden, og kommunen har selv smidt et lignende beløb i det.

Baggrunden er de unges dårlige trivsel og dalende motivation, som skolechef Nikolaj Juul Jørgensen dog ikke vil klandre skolen for.

– Jeg siger ikke, det er skolens skyld, men skolen må have et svar på udfordringen, siger han.

Derfor var lærere fra skolernes unge-

miljøer for nylig indkaldt til temadag på Odense Congress Center med oplæg af blandt andre tidligere formand for eleverne Maria Holt Hermansen, lektor og konsulent Rikke Lawsen og ungdomsforsker og ph.d. Helle Rabøl Hansen.

Oplæggene kredsede meget om unges behov og om variation og motivation i undervisningen.

KERNEELEMENTERNE

"Der er behov for at udvikle nye tilgange for at imødekomme nutidens unge," hedder det i oplægsmaterialet. "Det skal ske gennem en særlig didaktisk opmærksomhed på unges livsvilkår, faglige trivsel, dannelse, motivation og på det, der optager dem."

Videre står der i materialet: "Udviklingen af en ny ungedidaktik tager afsæt i, hvad forskningen siger om god undervisning i ungemiljøet. Den skal understøtte

udviklingen af et ungemiljø med deltagelsesmuligheder for alle og styrke de unges motivation og fællesskaber. Vi skal have en ambition om at skabe mindre præstationsorienterede miljøer end nu og i stedet have fokus på tid til fordybelse."

Arbejdet med "Ung Sammen – Odenses ungedidaktik" tager udgangspunkt i seks kerneelementer: *Varieret og praksisnær undervisning, struktur og fysiske rammer, elevinddragelse, feedback, udsyn samt omverden og fællesskaber.*

Forvaltningen lægger op til, at kerneelementerne i "Ung sammen" skal være en "fælles forpligtende kommunal ramme" om undervisningen, men skolerne kan selv beslutte, hvad de vil vægte, og hvordan de vil arbejde med det.

Men der skal ifølge Nikolaj Juul Jørgensen ske noget ret vidtgående, og det skal have klangbund i forskningen. ▲

Skolen må have et svar!

NY UNGEDIDAKTIK // Lidt for mange tegn på at noget ikke er godt blandt de unge, får Skoleafdelingen til at reagere med ”en ny ungedidaktik”. – Der er ikke tale om indgreb i lærerens råderum eller metodefrihed, siger skolechef Nikolaj Juul Jørgensen.

– Noget kalder på, at vi skal gøre noget anderledes, siger skolechef Nikolaj Juul Jørgensen.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Det er noget af et columbusæg, forvaltningens skoleafdeling har forsøgt at lægge med ungeprogrammet ”Ung Sammen”, der skal udgøre en fælles forpligtende ramme om undervisningen og kulturen i skolernes ungemiljøer.

Der forlanges en ny ungedidaktik med ”to radikale greb”, men forvaltningen vil dog ikke bestemme ”hvad og hvordan”. Det skal foregå lokalt, men have forskningsmæssig klangbund.

Skolechef Nikolaj Juul Jørgensen mener, det er muligheden for lokal indflydelse, der gør udspillet anderledes end tidligere tiders projekter fra forvaltningen. Der vil være en større lokal involvering og en større medarbejderinvolvering.

Han anerkender, at det kan være et problem at få tid til arbejdet, men det er en lokal prioritering, siger han.

Skolechefen afviser, at programmet vil svække lærerens metodefrihed og autoritet.

Det, som forvaltningen holder fast i, er, at der skal ske noget vidtrækkende, fastslår han i dette interview.

MANGLENDE TRIVSEL OG DALENDE MOTIVATION

LB: *Hvad er efter din mening det mest centrale i oplægget?*

– Det er oplægget i sig selv. Når vi har valgt at lægge op til en drøftelse af det didaktiske på ungefeltet, så er det, fordi der er noget på spil i de her år, siger Nikolaj Juul Jørgensen og peger på problemer med unges trivsel og dalende motivation i skolen.

– Næsten uanset hvor man kigger hen i ungefeltet, er der lidt for mange tegn på noget, som ikke er godt blandt de unge. Om man kigger på trivselstal, om man kigger på motivation, om man kigger på tilknytning eller på fællesskaber!

– Noget af det hører hjemme uden for skolen. Acceleration, præstationskultur, psykologisering. Det bor i de unge og blandt de unge. Men også i vores måde at møde de unge på.

Nikolaj Juul Jørgensen ønsker ikke at mane et negativt eller dystopisk billede af skolen frem.

– Der finder meget god undervisning sted, og der er alt muligt, der går godt, siger han.

– Vi tænker ikke, det er skolens skyld. Men skolen har et medansvar for at komme med nogle svar og bud på det. Det er det, vi gerne vil kalde til drøftelse af.

HOVEDUDFORDRINGEN

LB: *Nu kommer I med en ny aktivitet, et nyt initiativ, der kommer ovenfra, hvad lærere synes, de har nok af. Er det ikke imod jeres egne intentioner om at friholde lærerne for nye projekter?*

– Nej, det synes jeg ikke, det er. Jeg tror, det kan være svaret på det, som lærere og det øvrige personale kan føle sig udfordret af. Jeg vil blive overrasket, hvis det vil være reaktionen fra vores dygtige lærere i ungemiljøet.

– **LB:** *Men du ved også, at mange lærere føler sig presset på tid. Det her kræver tid til møder. Timer, der skal findes.*

– Jo, der skal findes ud af den samlede tid. Det er stilladsering af nogle drøftelser, som jeg håber allerede finder sted.

– Noget af kritikken fra de seneste 10 år har været fraværet af pædagogiske drøftelser blandt fagpersonale. Det er det, vi kalder til her.

– **LB:** *Men hvad med tiden? Mange lærere føler ikke, de har tiden til det.*

– Det er nok vores hovedudfordring systemisk, at tid på lange stræk er et nulsumsspil, så der må også foretages en prioritering af, hvad der skal tales om.

– Og med dette siger vi... det er ikke bare noget, vi har trukket i en automat eller en holdning herindefra. Faktisk har det haft et langt indløb. Det var noget, vi drøftede med de ungeledere, der er på skolerne før corona. Så skulle vi lige finde vores ben igen.

– Herefter valgte vi at inkorporere det i det arbejde, der er med ”Mangfoldige læringsmiljøer”, fordi det stadig er vigtigt. Og coronaen har måske endda forstærket udfordringerne. Altså fraværet af unge, der er fysisk sammen, en stor andel af unge, som ikke trives, andelen af unge som oplever fald i motivation.

... fortsættes på næste side.

... fortsat fra forrige side.

LOKALE BESLUTNINGER

Nikolaj Juul Jørgensen er ikke ude på at omkalfatre hele verden, som han siger, men noget kalder på, at vi skal gøre noget anderledes, mener han.

– Vi siger ikke hvad, der skal gøres anderledes. Det er det, vi lægger op til, skal ske på baggrund af en analyse og en lokal dialog. Om det så er motivation eller variation, der skal følges, eller det er det strukturelle inde under ungeproblematikken, det skal man lokalt finde ud af. På den måde er det her nok anderledes, end den måde systemet nogle gange har oversat en intention til.

– Men det er deltagelse, interaktion, struktur og variation i undervisningen, der er nogle af de komponenter, som skal være til stede for, at man har en god undervisning. Det er der relativt meget forskningsmæssigt belæg for.

– Vi har så lagt et ekstra lag nedenunder med de seks tematikker der ligger under de tre hovedtematikker, som er fælles for de ”mangfoldige læringsmiljøer”, og der er en særlig toning for de seks underliggende tematikker for uanfæltet. Men vi siger ikke, hvor man skal lægge sit fokus henne.

– LB: I kalder det en ny ungedidaktik. Men er der ikke i stedet for tale om nogle værdier, som I gerne vil lægge ned under didaktikken? Det vil være mærkeligt, hvis en forvaltning formulerer en didaktik.

– Det ved jeg ikke. Vi siger bare noget om, hvad der forskningsmæssigt skal være til stede, for at en didaktik adresserer nogle af de udfordringer, vi ser i uanfæltet. Hvordan det udmøntes, og det er nok her jeg synes, det er væsensforskelligt fra tidligere tiders projekter, er faktisk en lokal vurdering, som medarbejdere og ledere skal analysere og samtale om. Hvad skal der til? Hvad forpligter vi hinanden på? Hvilket udtryk skal det have på vores skole?

METODEFRIHED OG AUTORITET

– LB: Men hvad med den enkelte lærer? Og hvad med lærerens metodefrihed, som styrker lærerens autoritet, hvad der også bliver kaldt på? Læreren skal have sin autoritet tilbage, mener statsministeren.

– Ja, det hører jeg.

LB: Hvordan skal man styrke lærerens autoritet?

– Men kompleksiteten i det her er så høj, at man ikke skal stå alene med det. Der er en fællesmængde og en underliggende antagelse om, hvad der er forskningsmæssigt belæg for at gøre.

– Noget skal man forpligte sig til teammæssigt eller årgangsmæssigt. Noget, man gør under den samme overskrift, men forhåbentlig med variation, for det er forskellige mennesker, der udfører det.

– Det er på ingen måde vores intention, at det her skal underminere lærerens autoritet. Men snarere samlet set være et svar på den overordnede udfordring, den dårlige trivsel og den dalende motivation.

– Det er måske både folkeskolens styrke og hæmsko, men det udtryk, som forældre og elever møder, kan godt se meget forskelligt ud, fordi det kan være vanvittigt personafhængigt.

– Det kan måske ikke være anderledes, når mennesker arbejder med mennesker. Men der er noget, der skal være en vis fællesmængde i.

– LB: Tidligere var det klart, at didaktikken tilhørte lærerne, fordi didaktik dybest set handler om eleven, læreren og en sag eller et fag. I dag er der rigtig mange, der blander sig i lærerens didaktik. Men hele kampagnen mod den privatpraktiserende lærer har jo ikke været nogen kæmpesucces, hvis man ser på, hvordan det er gået de seneste 20 år. Mange lærere synes, de mangler det råderum og den frihed, der skal til for at kunne udføre deres arbejde ordentligt. Men det mener du ikke, denne nye ”ungedidaktik” forhindrer?

– På ingen måde. Jeg anerkender beskrivelsen og den oplevelse, der kan være på feltet, men det er slet ikke det, der er på spil her. Det her knægter ikke metodefriheden eller den enkelte lærers autoritet.

LÆRERENS MULIGHED FOR AT LYKKES

LB: Lærerne er ikke uenige i, at undervisningen gerne må være mere varieret, men praksisnær undervisning kræver mere tid at forberede. Og den tid føler lærerne ikke er til rådighed. De vil måske føle, at de endnu engang skal gøre noget, som de ikke har mulighed for. Det må en forvaltning vel også forholde sig til.

– Ja. Tiden vil jo vise, om det er responsen fra feltet. Indtil videre er det jo din tolkning. Men ja, det er jo en standende diskussion.

LB: I regeringens folkeskoleudspil ligger der også, at nogen skal træde lidt tilbage. Blandt andet forvaltningen. Hvilken rolle skal forvaltningen spille i den daglige undervisning?

– Ingen.

LB: Hvor meget styrer I?

– Absolut ingenting. Det er måske lidt friskt sagt, men det er tæt på sandheden. Det, der er styrende for den daglige un-

dervisning, ligger uden for forvaltningens regi. Det er den interessante og relevante diskussion om læringsportaler. Det er diskussionen om mål i fagene, som er indlejret i portaler og digitale løsninger. Det oplever jeg som det, der udefra reelt er styrende.

– Forvaltningens rolle er helt overordnet at styre ud fra nogle rammer, oversætte nogle politiske intentioner, men også nogle gange at støtte på noget indhold, som tiden kan kalde på.

RADIKALE GREB

LB: Men jeg skal have styr på de to ”radikale greb”. Hvad går de ud på?

– De er jo forbundne eller dialektiske. Hvis jeg skulle driste mig til at komme med et eksempel, så var der for nogle år siden mange skoler, der indførte fordybelsesdage. Det er en strukturel ændring, som kalder på en didaktisk ændring. Hvordan får vi tilrettelagt en dag som er spændende og varieret. Man kan ikke have tysk syv timer i træk. Det kalder på en didaktisk refleksion hos de undervisere, der står med det.

– Nogle gange kan det have et modsat fortegn. Så kan noget, man ønsker at gøre med didaktikken støde mod strukturen.

– Nogle gange skal der et strukturelt greb til for at få en kulturel eller en didaktisk forandring. Men det kan altså også være den modsatte vej rundt.

– Vores ærinde er ikke at atomisere skemaer til ukendelighed. Og nogle af de erfaringer, som vores skoler har med Projektbaseret Læring, er jo, at den traditionelle undervisning kan være vigtig, for at man får det rette udbytte af den projektbaserede undervisning.

– Det, vi snakker om, er måske balancepunktet mellem den traditionelle undervisning og så variationen. Men hvordan det udføres, er et anliggende for det lokale niveau.

– LB: Men et greb er jo en aktiv handling. Hvem står så bag den aktive handling?

– I sidste ende jo ledelsen. Men det er ledelse, som vi forøger at praktisere det, og som vi snakker med vores ledelseslag om. Det er jo ikke ledelse i et vakuum.

– Når vi har kaldt sammen til møde om ungedidaktikken med nogle oplæg og derefter nogle lokale processer, så er det fordi, det skal ske i et samspil med de medarbejdere, som skal omsætte det.

– Det skal den lokale leder jo tage bestik af. Men samtidig – og deraf måske begrebet med det radikale – skal det også være noget, som er lidt mere vidtrækkende, end det normalt vil være. ▲

Børne- og undervisningsminister Mathias Tesfaye lægger vægt på den proces, der nu skal foregå, og han lægger ikke skjul på, at det kan tage en rum tid, før forslaget fremlægges til behandling i Folketinget.

Fra lighed til forskellighed

REGERINGENS FOLKESKOLEUDSPIL // Foreløbig er de politiske reaktioner forsigtigt imødekommende, men spørgsmålene og indvendingerne tårner sig op. På de store linjer drejer forslaget, der skal igennem formentlig langvarige forhandlinger, om at omfavne forskelligheder.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Først skal slottet vises. Først bagefter skal der tales om de enkelte værelser og murstenene. Først fortællingen og eventyret, siden substansen.

Det var opskriften, da S-V-M-regeringen og børne- og undervisningsminister Mathias Tesfaye for nylig lancerede ”Frihed og fordybelse – et kvalitetsprogram for folkeskolen”.

Slottet er vist frem. Frihed, fordybelse, faglighed. Praksisnærhed, balance mellem hånd og ånd, mellem teori og praksis. Kortere skoledag, færre prøver, udsat skolestart. Styrkelse af skolens almenundervisning, autoriteten tilbage til lærerne, mere ro, mindre skærm, mindre Aula. Mere indflydelse til skolebestyrelsen, mere selvstyre.

De politiske reaktioner har været pæne og reserverede som i ”lovede takter”, men især frisættelsen fra de mange læringsmål får nik fra højre og venstre.

Følger man den offentlige debat, tårner indvendingerne sig dog op.

En af dem er, at indførelse af juniormesterlæreren er et opgør med 50 års enhedsskole, som i øvrigt tidligere har været en hovedhjørnesten i socialdemokratisk skolepolitik.

En anden, at forslaget lyder som en fortsættelse af skolereformen – bare med endnu mere fokus på arbejdsliv, produktion og konkurrencestat.

En tredje, at frisættelsen ikke sikrer kvaliteten og et økonomisk bundniveau.

En fjerde, at skolens begrænsede ressourcer ikke rækker til at praktisere inklusion, specialpædagogiske foranstaltninger og ”høj faglighed” på samme tid.

En femte, at besparelsen på 41 mio. kr. på CFU’erne, hvorfra lærerne låner materialer, modarbejder ideen om mere varieret og analog undervisning.

En sjette, at styrkelsen af skolens almenundervisning, risikerer at gå ud over specialundervisningen.

En syvende, at teknologiforståelse som valgfag vil føre til mere ulighed.

En ottende, at forslaget ikke tager livtag med skolens største udfordring, inklusionen.

En niende, at frisættelsen er omsonst, hvis der holdes fast i prøverne.

Og en tiende, at mange overskrifter lyder lovende, men når man dykker ned i dem, så er indholdet lidt tyndt og spredt og svagt finansieret.

35 FORSLAG

Børne- og undervisningsminister Mathias Tesfaye lægger vægt på den proces, der nu skal foregå, og han lægger ikke skjul på, at det kan tage en rum tid, før forslaget fremlægges til behandling i Folketinget.

I alt består udspillet af 35 forslag. Mest iøjnefaldende er indførelsen af en ny mesterlæreordning for en gruppe børn og en markant reduktion af en række fagmål. Der er også planer om nye faglokaler og flere valgfagstimer samt teknologiforståelse som nyt valgfag.

Med udspillet lægger regeringen op til en længe ventet frisættelse af folkeskolen, så skoledagen kan blive mere varieret og spændende for alle. Den understøttende undervisning skal forkortes med i alt cirka 190 timer fra børnehaveklasse til 9. klasse. Det svarer til cirka 0,5 timer i gennemsnit pr. uge pr. klassetrin.

Spørgsmålet er, hvad de store linjer i forslaget er udtryk for, hvad de enkelte dele faktisk består af, og hvad der er tilbage, når forslaget har været igennem en formentlig ikke gratis dialog med skolens parter og den politiske kværn hos forligspartierne.

FLIPPERNE TAGER OVER

Et af de mere spøjse kommentarer til regeringens ”kvalitetsprogram for folkeskolen” kommer fra Dansk Folkepartis skoleordfører Alex Ahrendtsen.

– Sætter vi bare skolen fri, kommer det hele til at sejle, siger han til Fyens Stiftstidende.

– Flipperne tager over – alle de projektorienterede mennesker, der ikke bryder sig om fag og god gammeldags undervisning.

Men måske har Ahrendtsen fat i en ende. Forligspartierne bag skolereformen fra 2013 – og altså både Dansk Folkeparti og Radikale Venstre – har vetoret, og i sidste ende kan forslaget måske først realiseres efter et valg.

Både Ahrendtsen og Mai Mercado fra Konservative er imod forslaget om at

... fortsættes på næste side.

... fortsat fra forrige side.

fjerne minimumskravet til antallet af historietimer. Det er ellers her, regeringen gerne vil hente timer til flere valgfags-timer, bl.a. til teknologiforståelse.

I den forbindelse er det værd at nævne, at en kreds af pædagogiske fagforeninger, forskere og lobbyister ønsker, at teknologiforståelse indføres som obligatorisk fag for alle. Som valgfag vil det være ulighedsskabende, argumenteres der. Lærerformand Gordon Ørskov Madsen er medunderskriver på et fælles læserbrev med det synspunkt.

De store stridspunkter vil desuden formentlig være spørgsmålet om turbohold for de dårligst præsterende elever og ikke mindst afgangsprøverne.

Lotte Rod og Radikale Venstre forlanger milliarder til skolen, mens Jakob Mark fra SF foreløbig har rost oplægget. SF står dog uden for forliget og har ikke vetoret, da ordføreren i 2022 efter manges mening begik den taktiske brøler, at trække SF ud af forliget.

BEGRÆNSEDE RESSOURCER

Det nye program for folkeskolen, der ikke må kaldes en reform, skal som nævnt også drøftes med parterne i ”Sammen om Skolen”, og her vil både lærernes Gordon Ørskov og skoleledernes Claus Hjortdal bidrage med et par alvorlige indsigelser.

Programmet er dårligt finansieret, har både lærernes og skoleledernes formænd givet udtryk for, og skolelederne frygter at få flere arbejdskrævende opgaver i en presset hverdag.

Udspillet indeholder de allerede kendte midler til intensive læringsforløb til de dårligst præsterende elever – et beløb på 35 millioner kr. stigende til 500 millioner kr. fra 2028.

Regeringen vil desuden afsætte et engangsbetrag på 2,6 milliarder over årene 2025 til 2027 til bedre faglokaler.

PENGENE ER ALLEREDE BRUGT

Lærerformand Gordon Ørskov Madsen ser gode taktik i udspillet, men er kritisk over for finansieringen. I et medlemsbrev til lærerne før efterårsferien skrev han:

”Hører man på regeringen, lyder det som om, der tilføres penge. Ser man nærmere på udspillet, finansieres det dog i store træk ved at omprioritere – altså tage penge, der i dag bruges et sted, og bruge dem andre steder. Det giver ikke det kvalitetsløft, der er brug for.”

”Regeringen lægger i udspillet op til, at man skal finde penge til SFO-timer, kom-

petenceudvikling og indløb af materialer ved at forkorte skoledagen – men det er som om, man glemmer, at pengene fra den understøttende undervisning allerede er brugt.”

9 ud af 10 skoler har ifølge lærerformanden i flere år forkortet skoledagen og har brugt pengene på holddannelse eller flere timer med to lærere.

”Skal pengene fra den understøttende undervisning nu bruges helt andre steder, vil man dermed mange steder skulle spare på undervisningen.”

Gordon Ørskov peger desuden på skolens helt store uløste problem, inklusion af elever med særlige behov.

Så vidt altså lærerformanden.

Ministeren vil nu gå i dialog med praktikere, parter og interessenter. De første egentlige forhandlinger forventes at starte i begyndelsen af 2024.

HVAD MED ALT DET ANDET?

Niels Munkholm, styrelsesmedlem i Odense Lærerforening, hæfter sig ved denne centrale formulering fra oplægget: ”Folkeskolen skal forberede børn og unge til videre uddannelse og job og give dem lyst til at lære mere. Det er folkeskolens fornemste opgave.”

– Men er det virkelig det? spørger han. Hvad med alt det andet i folkeskolens formål? Alsidig udvikling, kultur, natur, historie og åndsfrihed, ligeværd og demokrati? Det er altså nedprioriteret i forhold til at skabe ”de bedste soldater i nationernes konkurrence”.

Niels Munkholm kigger langt efter forslag om indsatser vedrørende inklusion og ”den grønne omstilling” og mener i øvrigt, at de 35 punkter vil overophede en i forvejen belastet folkeskole.

FORSKELLIGHED ER DEN NYE LIGHED

I en analyse af ideologien problematiserer Signe Løntoft fra Altinget juniorministerlæren og frihedsdagsordenen.

Hun mener, at folkeskoleudspillet flytter fokus fra lighed til forskellighed.

Forskellighed er den nye lighed, skriver hun med baggrund i blandt andet statsminister Mette Frederiksen's udsagn.

”Vi lærer forskelligt,” sagde statsminister Mette Frederiksen (S), hvorefter hun, nærmest i en bisætning, tog afsked med den enhedsskole, Socialdemokratiet har været forkæmper for i årtier:

”Den der forestilling om, at alle skal gå i skole i det samme antal år – jeg håber, det bliver sådan en mellempriode, hvor man troede på det,” sagde hun.

”En mellempriode? Altså perioden fra opgøret med den delte skole i folkeskolereformen fra 1975 til nu? Og så vægrer regeringen sig mod at kalde det en reform,” skriver Signe Løntoft, der omtaler udspillet som en revolution, hvis det gennemføres.

”Særligt i forhold til idealet om, at skolen skal fremme lighed. Nu skal den omfavne forskellighed.”

”Forslaget strider mod, at børn fra skolefremmede hjem pludselig kan opleve en boglig vækkelse og tage en spurt, der løfter dem op igennem de vedtagne hierarkier og ind på en videregående uddannelse,” skriver hun.

SIKRING MOD LAVT BUNDNIVEAU

Signe Løntoft sætter også spørgsmålstejn ved frisetelsen til at gøre skoledagene kortere, til at ansætte ikke-faguddannede lærere, til at droppe projektopgaven i 9. klasse og ved at fjerne langt de fleste bindende mål for undervisningen.

– Nogle regler har tjent som en beskyttelse af kvaliteten i de kommuner, hvor økonomien strammer mest, skriver hun og spørger: ”Hvem skal sikre, at elever og forældre på skoler i fattige kommuner ikke spises af med det absolutte bundniveau?”

Børne- og undervisningsminister Tesfaye virker dog fortrøstningsfuld.

– For ti år siden gav vi folkeskolen en ny opgave uden at give de rette redskaber til at løse den, sagde han ved præsentationen af regeringens skoleudspil.

Spørgsmålet er derfor både, om den nye opgave er relevant og fyldestgørende, og om regeringen tilbyder de rette redskaber til at indfri den. ▲

REGERINGENS SKOLEUDSPIL

35 forslag under fem overskrifter:

- Frihed under ansvar: Her indgår blandt andet kortere skoledage og afskaffelse af den obligatoriske projektopgave i 9.-klasse.
- Mere praktisk undervisning og valgfrihed til de ældste elever: Der skal blandt andet være juniorministerlære i udskolingen og teknologiforståelse som ny faglighed i folkeskolen.
- Mere indflydelse til skolebestyrelserne: Her indgår eksempelvis bedre praksis for brug af Aula og, at skolebestyrelserne skal have ret til at deltage i skoleudviklingssamtaler.
- Et styrket lærerværelse: Her skal der blandt andet være kompetenceudvikling i specialpædagogik og klasseledelse.
- Stærkere fællesskab i klassen: Der skal eksempelvis være et sænket klasseloft i 0.-2.-klasse og undervisningsforløb i små hold for de mest udfordrede elever.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

Penge til velfærd, men folkeskolen får sparekniven

BUDGET 2024 // Folkeskolen udsættes igen for besparelser, selv om byrådspolitikerne før kommunalvalget i 2021 viste vilje til genopretning af skolernes økonomi. Tre fjerdedele af landets kommuner bruger i gennemsnit flere midler pr. skoleelev end Odense Kommune.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Odense Kommunes budget for 2024 tilføjer samlet set velfærdsområdet med 39,5 millioner årligt og med yderligere 257 millioner kroner i engangsbetøb.

Det får borgmester Peter Rahbæk Juel til at kalde det for "endnu et velfærdsbudget".

SKOLERNE RAMES

Sådan ser det dog ikke ud på skoleområdet. Skolernes budgetter for 2023/2024 reduceres med 12 mio. kr. årligt, stigende til 24 mio. kr. årligt i 2024/2025. Omregnet til stillinger er det op mod 50 lærerstillinger.

Forud for kommunalvalget i 2021 udtrykte politikerne ellers vilje til at tage fat på en økonomisk genopretning af folkeskolen.

Udvalget forklarer besparelserne med, at det faktiske elevtal er større end befolkningsprognosen har tilsagt. Desuden at der er merudgifter til de børn, som går på friskoler, privatskoler og efterskoler og til ukrainske elever. Endelig er der visiteret flere elever med behov for særlige tilbud, end der var budget til.

Men besparelserne på folkeskolen skaber onde spiraler, som ender med yderligere udhuling af folkeskolens økonomi, skriver Odense Lærerforening i en henvendelse til politikerne i Odense Byråd.

OND SPIRAL 1

"Besparelser på folkeskolen fører til vækst i antallet af elever med behov for særlige tilbud, som igen finansieres ved besparelser på folkeskolen.

Når stigningen i antallet af børn med

Odenselærernes formand, Charlotte Holm: Besparelser på folkeskolen vil føre til yderligere flugt til fri- og privatskoler, hvilket vil give merudgifter hertil, som igen finansieres ved besparelser på folkeskolen.

særlige behov finansieres af besparelser på almenområdet, bliver der færre ressourcer til forebyggende støtteforanstaltninger og rettidige indsatser i den almene undervisning, og dermed øges deres behov for særlige tilbud, som så igen finansieres ved besparelser på folkeskolen."

OND SPIRAL 2

"Besparelser på folkeskolen vil føre til flugt til fri- og privatskoler, hvilket vil give merudgifter hertil, som igen finansieres ved besparelser på folkeskolen: De økonomiske besparelser på folkeskolen har medført færre lærere, men uden at der er sket et tilsvarende bortfald af opgaver.

Det efterlader et yderligere arbejdspress, og det vil kunne mærkes på kvaliteten og på elevernes trivsel og gøre folkeskolen – i nogle forældres øjne – mindre attraktiv sammenlignet med fri- og privatskoler.

Logikken bag disse onde spiraler truer på længere sigt folkeskolens overlevelse som en folkets skole, skriver lærerforeningen.

Lad os i stedet modvirke og vende de onde spiraler."

ODENSE UNDER GENNEMSNITTET

En helt aktuel opgørelse fra KL's "Kend din kommune" viser, at der er 75 kommuner ud af 98, der afsætter flere midler pr. elev, end Odense.

Odense Kommune bruger i gennemsnit 85.326 kr. årligt pr elev inkl. specialundervisning, hvilket er ca. 8.000 kr. mere end Rebild Kommune, der bruger færrest midler af alle, men hele 44.740 kr. mindre end Halsnæs Kommune, der bruger flest.

Odense er dog nogenlunde på niveau med Aarhus og Esbjerg, men bruger ca. 3.000 kr. mindre end Aalborg, 8.000 kr. mindre end Randers og 12.000 kr. mindre end Københavns Kommune.

GODE DIGITALE VÆRKTØJER

På trods af markante besparelser på odenseskolernes drift er der dog på Budget24 afsat 16,1 mio. kr. til "gode digitale værktøjer på skolerne".

På det samlede budget får Børn- og Ungetandplejen 3,5 mio. kr., og så er der afsat 10,6 mio. kr. til "tiltrækning af flere velfærdsmedarbejdere" og 35 mio. kr. til øgede udgifter på det specialiserede socialområde.

Det er også et budget, der må afsætte ikke mindre end 89 mio. kr. til dækning af et underskud hos Letbanen, og busdriften får dækket sit underskud på 15 millioner kroner og tilført 10. mio. kr.

ØGEDE SKATTEINDTÆGTER

Når Odense Kommune ikke er så hårdt ramt, som mange andre kommuner, skyldes det ifølge Fyens Stiftstidende blandt andet, at der siden 2020 er skabt næsten 7.500 nye private arbejdspladser i byen, og det giver øgede skatteindtægter fra både de ansatte og virksomhederne.

Til forskel fra flere andre kommuner har Odense på et tidligt tidspunkt også sendt ekstra midler til det specialiserede socialområde, som over hele landet sprænger budgetterne, og det giver en mere stabil budgetlægning.

Den relative ro om Odenses budget skyldes også, at man fra 2017 og i årene frem hævdede skatten fra 24,5 til 25,5 procent, så der nu er over 300 millioner mere til driften af velfærdsområderne. ▲

Peter fik et "samarbejdsboost"

A20 // Arbejdstidsaftalen A20 har igen givet lærerne en stemme, og især to faglige begivenheder har ført til, at tillidsrepræsentant Peter Møller Nielsen fra Risingskolen benytter de muligheder, der ligger i samarbejdet med skoleleder Pernille Wessel.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

"Et digt i mursten, træ og lys" kaldte Stiftstidende Risingskolen, dengang den stod færdig i 1950'erne. Da den arkitekt-tegnede skole var "størst", rummede den mere end 1.500 elever fordelt på seks spor.

I dag har Risingskolen 850 elever og 120 ansatte. En del af de ansatte er unge, som ikke har oplevet den skæbnesvangre lock-out af lærerne i 2013.

– Med mange unge lærere har vi hele tiden 7-8 medarbejdere på barsel, fortæller skolens leder, Pernille Wessel.

Det er kun tre år siden, at den forkætrede Lov 409, der siden 2014 havde reguleret lærernes arbejdstid, fik nådestødet, og lærerne i kraft af A20 fik arbejdsvilkår, der igen var aftalte.

Det er lærer og tillidsrepræsentant Peter Møller Nielsen fra Risingskolen og

Pernille Wessel godt tilfredse med, og de har fundet ind i et samarbejde, som begge får noget ud af. Ikke primært som personer, men som bærere af deres forskellige opgaver.

De to mødes en time ugentligt for at drøfte både "det løse" og "det faste", som de siger.

– Det lå ikke i kortene, at vores samarbejde bare skulle lykkes, siger Pernille Wessel, der har været skoleleder på Risingskolen i 9 år og tidligere var afdelingsleder samme sted.

– Relationen havde vi ikke på forhånd. Men nu er der respekt om de forskellige opgaver og roller.

– Vi kan kigge hinanden i øjnene, og lærerne har igen fået taletid, siger Peter. Man føler, man er inviteret med til prioriteringsdrøftelser.

Pernille Wessel lytter.

– Det er jo på godt og ondt, for der følger også et ansvar med. Men vi har en lærergruppe, som er tillidsfuld og opbyggende, synes jeg.

EN STREG I SANDET

Peter Møller Nielsen, der har været tillidsrepræsentant i to perioder, har påvirket af omstændighederne tidligere været en mere konfronterende tillidsrepræsentant, men erkender at have ændret indstilling til samarbejdet.

Især to forskellige konferencer har været afgørende for hans ændrede tilgang til samarbejdet.

– Jeg fik et "samarbejdsboost" ved et møde i Nyborg.

Mødet var arrangeret af det lokale "Sammen om skolen", som Odense Lærerforening i samarbejde med skolelederforeningen og børn- og ungeforvaltningen har etableret for at have et uformelt drøftelsesforum.

– På mødet blev der trukket en alvorlig streg i sandet. Det blev klart for mig, at der er mere, vi er enige om end uenige om.

Den anden konference, Peter nævner, er Odense Lærerforenings møde for oden-skeskolernes tillidsrepræsentanter på kursuscentret Gl. Avernæs tidligere på året. Et foredrag af Søren Viemose, der har stor erfaring med forhandlinger og var med på sidelinjen, da A20 blev forhandlet på plads, fik et par ting til at falde på plads.

Ifølge Viemose drejer forhandling og samarbejde sig først og fremmest om at

– Lærerne har med A20 igen fået taletid, siger lærer og tillidsrepræsentant Peter Møller Nielsen fra Risingskolen. – Man føler, man er inviteret med til prioriteringsdrøftelser.

For skoleleder Pernille Wessel handler samarbejdet om at være opmærksom på, hvad der tjener skolen og eleverne bedst, siger hun.

flytte den anden part gennem argumenter og fakta og at være opmærksom på alt det uformelle i relationen mellem parterne.

– Samarbejde handler også om at forberede dialogen og lede efter den gode vej, siger Peter. Nu kommer der det her, og du behøver ikke at svare i dag. Sådan noget.

For Pernille Wessel handler samarbejdet om at være opmærksom på, hvad der tjener skolen og eleverne bedst, siger hun.

– Det første år, vi skulle arbejde sammen som leder og TR, kom lærerne oftere med noget, de var lidt sure over. Men vi har begge stor veneration for skolen, og nu har vi i højere grad fokus på, at vi er sammen om at få det bedste ud af det.

TO ØMME PUNKTER

Der er stadig uløste problemer med A20. Det kom frem, da lærerne i september holdt kongres i København.

Et af problemerne er stadig mangel på forberedelse, og det har A20 ikke løst, lød det fra flere delegerede.

To af de centrale omdrejningspunkter i aftalen er *skoleplanen* og *opgaveoversigten*.

Lærernes opgaveoversigter opleves mange steder som uoverskuelig og heller ikke som værende fyldestgørende. Alt for mange forstår ikke, hvad den viser.

– Hos os er der vanskeligheder, når vi prøver at presse en virkelighed ind i det tekniske Trio-system. Der må være en bedre måde at gøre det på, siger Peter.

– Men vi prøver at gøre det forståeligt og retfærdigt, siger Pernille Wessel.

– Vi har opgraderet tiden til forældre-samarbejde. Noget af det, der gør vores kolleger trætte, er det stigende antal elever med problemer, fraværsregistrering og den slags.

FOR MANGE INITIATIVER OVENFRA

Ifølge en undersøgelse fra foråret 2023 af bl.a. Lotte Bøgh Andersen, mener lærerne, at A20 i langt højere grad giver lærerne større mulighed for at udføre deres arbejde end under Lov 409, og 75 procent af lærerne nyder ifølge undersøgelsen at gå på arbejde, skriver mediet Folkeskolen.

Men lærernes motivation er nedadgående siden 2014. Mange oplever manglende tid til en voksende opgavemængde.

Det er også her, den største uenighed mellem skolelederen og tillidsrepræsentanten viser sig.

Peter Møller Nielsen mener, at der er for lidt tid til skolens egne indsatsområder, og at der kommer for mange opgaver og initiativer "ovenfra".

– Vi har jo en faglig stolthed og vil gerne have noget ud med kvalitet. Men der er

ikke meget spræl til os selv, ikke meget bottom-up-udvikling.

– Nu kommer der et nyt udspil fra forvaltningen til en ny unge-didaktik, og der sker hele tiden nye initiativer, som kræver tid og samarbejde.

Peter Nielsen nævner i flæng: "Min Uddannelse" er ikke længere til rådighed, og vi har næsten lige lagt vores undervisningsplaner og årsplaner over i Google-drevet. Så er der "sikker-print"-foranstaltninger, mangfoldige læringsmiljøer og pædagogiske læringsfællesskaber. Der er noget hele tiden, og lærerne får ikke mere tid.

Pernille Wessel er ikke helt enig.

– Der er tale om relevante indsatser fra forvaltningen. Vi er nødt til at se på, om der er noget, vi skal gøre anderledes. Men vi skal også have plads til en god idé fra egne rækker.

En fælles bekymring er fastholdelse af medarbejdere og rekruttering af nye. "Reboarding" og "onboarding", som det hedder på ledelsessprog. Reboarding handler om at sikre en god indslusning af medarbejdere på arbejdspladsen efter en længere fraværsperiode.

SKOLEPLANEN

Udformningen af en årlig skoleplan er ét af de væsentlige indslag i A20. På Risingskolen fylder planen 8-10 sider.

– Vi forbereder løbende skoleplanen gennem skoleåret og inddrager blandt andre årgangskoordinatorerne og vejlederne i at udforme de konkrete detaljer.

– Det er vigtigt for mig at have "folkets stemme" bag mig, siger Peter.

Også skolens ledelse er interesseret i at inddrage medarbejderne i udformningen af skoleplanen.

– Vi prøver at gøre skoleplanen meget transparent og lægger den løbende ud, så vi får tilbagemeldinger, inden vi præsenterer den samlede plan på et personale-møde, siger Pernille Wessel.

– Ændringer skal helst ske inden selve mødet, for her er det kun smårettelser, vi kan foretage.

MERE ENERGI I MØDERNE

Formuleringen af skoleplanen er også anledning til at få støvet gamle vaner og strukturer af.

– Sidste år havde vi et stormøde, der handlede om, hvilken type møder vi skal prioritere, og om hvad der kendetegner det gode møde.

Der er møder, som handler om pædagogik og møder, der handler om drift.

Lærerne syntes, vi brugte for meget tid på

afdelingsmøderne, hvor der blev talt meget om drift.

– Der er mere energi i de virkelighedsnære og undervisningsnære møder, og lærerne ville gerne have mere tid til fordybelse. Flere fagteam-møder og årgangsteam-møder i stedet for afdelingsmøder, siger Peter.

– Nu har vi afsat tid til fælles forberedelse for lærere og pædagoger og tid til samarbejde om "mangfoldige læringsmiljøer". Der er skemalagt et antal onsdage af halvanden time for årgangsteamene. Den fælles forberedelse gør en forskel.

– Vi havde tidligere fem personale-møder om året af tre timers varighed. Nu lavede vi det om til otte årlige møder af halvanden times varighed.

– Og jeg må kun sige noget i højst en halv time, siger Pernille Wessel, der i sagens natur har en del at orientere om og tage stilling til, men har pålagt sig selv en tidsbegrænsning.

NØDT TIL AT PASSE PÅ HINANDEN

Ud over det ugentlige møde mellem skoleleder og tillidsrepræsentant er der MED-møder en gang om måneden. Men trio-møder, hvor arbejdsmiljørepræsentanten er med, som eksisterer på en del skoler, bruges ikke på Risingskolen. Ikke for tiden. I coronatiden blev den type møder afholdt.

Men der er løbende sparring mellem skoleleder og tillidsrepræsentant.

– Vi snakker rigtig meget sammen. Peter kan også bede om et møde, siger Pernille Wessel.

– Der kan være noget, han hører på vandrørene. Vi prøver at være på forkant, så mulige problemer tages i opløbet.

– Jeg synes, der er meget, som lykkes. Vi har en ordentlig tone.

– Vi råber ikke af hinanden, heller ikke når vi bliver presset. Man er også nødt til at passe på hinanden. ▲

RISINGSKOLEN

Risingskolen var den første nybyggede skole i Odense efter 2. Verdenskrig. Byggeriet startede i 1949 og skolen blev officielt indviet 1. december 1951. Byggeprojektet varede til 1960 og prisen blev 10 mill. kr. Arkitekt var Knud Brücker.

Skolen var planlagt som et kulturcenter for det nye nordøstlige Odense med badeanstalt, lokaler til en ungdomsklub, bibliotek og fritidshjem med planer om et friluftsbad. Sådan gik det dog ikke helt.

Risingskolen har i dag 850 elever og 120 ansatte.

KILDE: *Fyens Stiftstidende*

Charlotte Holm
Formand
Tlf. 5071 0984

Dennis Vikkelsø
Næstformand
Tlf. 2629 2099

Niels Munkholm Rasmussen

Jan Andersen

Martin Vedkiær

Maria Persson

Henrik Oxholm

Heidie Fredensborg

Karen Heide-Jørgensen

OLF MENER

Af Karen Heide-Jørgensen, Odense Lærerforening

Tilbagegang i årets trivselsmåling

Årets trivselsmåling bekræfter den tendens, som OLF løbende hører om fra tillidsrepræsentanterne på skolerne: Lærerne løber rigtig stærkt. På de i alt seksten områder, som målingen kommer omkring, er der tilbagegang på ni områder og syv er status quo. Allerede sidste år var der tilbagegang på områderne "Krav i arbejdet", "Oplevelsen af mulighederne for at lykkes med arbejdsopgaverne" og "Involvering i arbejdspladsen". Tilbagegangen fortsætter og sammenholdt med et stigende sygefravær, er vi bekymrede for, om der er skabt en fastlåst situation med et ringe arbejdsmiljø på skolerne.

I afdelingen "Sundhed og Forebyggelse" i Børn- og Ungeforvaltningen opleves også et stigende arbejdspress. Det er bekymrende, at tale-hørekonsulenter, skolepsykologer mv., der understøtter folkeskolen, også er ramt på trivslen.

De senere år er der kommet fokus på krænkelse. Antallet af sager med vold, trusler, mobning og chikane er desværre stigende. De skal håndteres lokalt, for det er afgørende, at den slags sager ikke bliver et individuelt anliggende.

Ovenstående er set ud fra en gennemsnitsbetragtning. Bag et gennemsnit vil der være arbejdspladser, der måske for første gang oplever

tilbagegang. Arbejdspladser, der har fået vendt skuden og er kommet på rette spor, og dem der stagnerer.

I OLF tager vi målingerne seriøst og følger op på dem med analyse og samtaler med tillidsrepræsentanterne, især der hvor skoen trykker.

Men hvordan kan det ske, at arbejdspresset på skolerne er for højt? Arbejdet med skoleplanen lægger i vores arbejdstidsaftale op til, at der skal være en ressource- og opgaveprioritering på skolerne. En prioritering, der udmønter sig i en konkret opgaveoversigt, så den enkelte lærer og børnehaveklasseleder kan få enderne til at nå sammen. Det er noget af det, vi tager med til forvaltningen i den kommende kommunale redøgørelse.

Vi kommer i imidlertid ikke uden om, at hvis arbejdspresset for alvor skal ned, skal der tilføres penge til skoleområdet. Måske ser vi konsekvensen af de 12 millioner, der blev skåret på skoleområdet i foråret. Med en stillingsnedgang på 20-25 lærere er der bare færre til at løse opgaven. I Odense står vi ikke alene med den økonomiske udfordring, og sammen med andre kredse bliver der lagt pres på politikerne. ▲

Lærerens Dag på Carlsens Kvarter

LÆRERENS DAG // Dagen fejres i over 100 lande

Odense Lærerforening inviterede medlemmer på en tur at drikke torsdag den 5. oktober på Carlsens Kvarter. Det skete i anledning af FN's internationale lærerdag, og en del benyttede lejligheden til kollegialt samvær. I over 100 lande fejres Lærernes Dag netop på denne dag. Fokus er på lærerens vitale rolle både som underviser og som medvirkende til at udvikle aktive medborgere i et moderne samfund. Lærernes Dag er også med til at sætte fokus på, at uddannelse er en fundamental menneskeret.

X CHARLOTTE HOLM

GIV LÆRERNE TID OG RO

til at udvikle god undervisning,
så de kan holde til et helt arbejdsliv!

Jeg genopstiller til hovedstyrelsen, fordi jeg har mod på at fortsætte arbejdet med at forbedre medlemmernes løn- og arbejdsvilkår.

Gode rammer er grundlæggende forudsætninger for, at der kan leveres undervisning af høj kvalitet. Projekter og koncepter fylder fortsat for meget. Det forstyrrer lærerens autonomi. Der skal være tid og ro til fordybe sig og udvikle egen undervisning, så lærerne kan holde til et helt arbejdsliv.

Det vil jeg fortsat kæmpe for, hvis jeg bliver genvalgt.

• Flere lærere!

Lærerne løber stærkere end nogensinde før! De når ikke det, de skal, og det de gerne vil. For få lærere til for mange opgaver. Det underminerer alle de gode intentioner, læreren har, og øger arbejdspresset yderligere med stor risiko for at gå ned med stress.

• Forberedelsestid skal prioriteres og sikres!

Tilstrækkelig forberedelsestid er fortsat en mangelvare, og det giver moralsk stress. At kunne levere god og velforberedt undervisning, hvor eleverne rykker sig fagligt og trives, er selve drivkraften i lærerens arbejde.

• Reel inklusionsindsats nu!

Kompleksiteten stiger, og lærerne presses til det yderste. Det er en illusion at tro, at inklusionsopgaven alene løses via pædagogiske arbejdsformer og koncepter. Det er for uambitiøst uden en reel investering med nye penge.

Afgørende for mig i det fagpolitiske arbejde er at have mod til at stå fast på grundlæggende værdier og være åben om, hvor man står.

Det har jeg tænkt mig fortsat at gøre – ikke mindst i en tid hvor samarbejdet er omdrejningspunktet i foreningens arbejde for at opnå bedst mulige resultater til gavn for alle medlemmer.

Følg mig på Facebook og Instrgram

Valg til hovedstyrelsen 2023

Danmarks Lærerforening skal have ny hovedstyrelse. Den nye hovedstyrelse bliver valgt for perioden fra 1. januar 2024 til 31. december 2027.

Danmarks Lærerforenings hovedstyrelse består af formanden, næstformanden og 19 valgte medlemmer. Herudover er formanden for skolelederforeningen og formanden for Lærerstuderendes Landskreds også en del af hovedstyrelsen.

Valget til hovedstyrelsen foregår i perioden 23. november til 5. december 2023. Alle stemmeberettigede medlemmer vil modtage en mail med et link til afstemning.

Kalder på en reaktion!

TRIVSELSMÅLING // Ingen forbedring i lærernes trivsel. Tilbagegang på ni ud af 16 parametre

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Den årlige trivselsmåling for lærerne i Odense Kommune er udkommet.

For lærerne er der ingen forbedringer på de 16 måleområder eller parametre. Der er tilbagegang på ni ud af 16. De sidste syv ligger nogenlunde på samme niveau som sidste år.

– Der er generelt en stigende oplevelse af krænkende handlinger, både internt og eksternt, siger næstformand i Odense Lærereforening, Dennis Vikkelsø.

Alle 16 kategorier ligger under benchmark, som udgør et sammenligningsgrundlag med de øvrige arbejdspladser i Børn- og Ungeafdelingen.

– Det ligger jo lige for at læse trivselstilbagegangen som en direkte konsekvens af, at der er trukket et kæmpebeløb ud af skolernes budgetter. Og nu mangler vi kollegaer. Vi kan ikke få enderne til at nå sammen og tempoet er blevet for højt, siger Dennis Vikkelsø.

Den største tilbagegang på skolerne er på områderne "Krav i arbejdet", "Samspil mellem arbejde og privatliv" og "Oplevelsen af mulighederne for at løse arbejdsopgaverne".

– De er en klar indikation af et arbejde i ubalance.

– Når skolerne bespares, men samtidig bliver bedt om at opretholde samme arbejdsmængde, så bliver prisen en dårligere trivsel, og det er en høj pris at betale.

En negativ trivselsudvikling må ikke negligeres, siger Dennis Vikkelsø.

– Bag tallene er der jo rigtige mennesker. Det er lærere og børnehaveklasselædere og andre, der slides på.

KALDER PÅ EN REAKTION

Der er dog nogle arbejdspladser, som ifølge målingen har en betydelig fremgang i trivsel.

– På CSV (Center for Voksenspecialundervisning, red.) tyder det på, at de har fået fat i noget, der virker. Både sidste år og i år har der været en iøjnefaldende fremgang.

– Til gengæld er der i Sundhed og Forebyggelse, hvor vores kollegaer, der blandt andet er tale-høre-konsulenter og skolepsykologer arbejder, noget der kalder på en reaktion.

En negativ trivselsudvikling må ifølge Dennis Vikkelsø ikke få lov til at sætte sig.

– Det må ikke negligeres og blive en ny

normal. Først og fremmest må der prioriteres hårdere. Ingen ledere kan jo trylle en bedre økonomi frem, selvom det er det altoverskyggende behov, der er.

– Og så skal man kende årsagen til trivselsproblemerne, så der kan arbejdes med de reelle problemstillinger. Desuden må der gribes ind de steder, hvor løsningerne er ude af arbejdspladsens egne hænder. ▲

TRIVSELSMÅLING

To af de parametre, der siger mest om lærernes trivsel, er "social kapital" og "ledelseskvalitet"

STØRST FREMGANG PÅ SOCIAL KAPITAL

Kommunikationscenter Odense +12
 CSV Brangstrup +8
 Rosegårds skolen +6
 Dalum +5
 Tarup, Rasmus Rask +4
 Seden, Paarup, CSV Rismarksvej +3
 Spurvelund +9
 Skt. Klemens +3

STØRST FREMGANG PÅ LEDELSKVALITET

Kommunikationscenter Odense +24
 Rosengård +15
 Seden +11
 CSV Rismarksvej +8
 Tarup +7
 Hjallesø +6
 CSV Brangstrup +6
 Spurvelund +4

SKOLERNE SAMMENLIGNET MED ODENSE KOMMUNE

"Samspil mellem arbejde og privatliv" -11, differencen er øget med 2 siden 2022
 "Krav i arbejdet" -8, differencen er øget med 2 siden 2022
 "Oplevelsen af mulighederne" for at løse arbejdsopgaverne: -8, differencen er øget med 2 siden 2022
 "Ledelseskvalitet": -7, differencen er øget med 1 siden 2022

Susanne Crawleys hyrdebrev

SKÆRM // Opfordrer til drøftelse af brug af skærm

I september skrev Børn- og Ungeforvaltningens politiske chef og formand for Børn- og Ungeudvalg Susanne Crawley (RV) et "hyrdebrev" til skolerne om brugen af skærm i undervisningen.

Det sker på baggrund af anbefalinger fra Odenses taskforce vedrørende folkeskolen.

– For megen skærmtid kan have konsekvenser for børn og unges koncentration,

meningsskabelse og motivation for at lære, ligesom skærme i timer og pauser har betydning for måden børn og unge er sammen på, skriver Susanne Crawley.

– Samtidig er skærme og teknologiske hjælpemidler afgørende støtte til elever med læsevanskeligheder eller ordblindhed, ligesom teknologi selvsagt også er en forudsætning for vores indsats vedrørende Verdens Bedste Robotby i

børnehøjde, det pædagogiske arbejde med teknologiforståelse og den kritiske stillingtagen til teknologiens betydning for samfundet i dag og i fremtiden. Det er med andre ord en debat, som er fyldt med dilemmaer og balancer.

Susanne Crawley og B&U-udvalget opfordrer derfor bestyrelserne og skoleledelserne til at igangsætte lokale diskussioner med skolens elever, forældre og medarbejdere om, hvordan skoledagen bliver mere varieret.

Gerne med udmøntning af principper. // es. ▲

Der bliver lyttet når vi taler

DLF-KONGRES // – Vi har en samarbejdende tilgang, sagde Gordon Ørskov, men næste års budgetter gør mig vred!

TEKST & FOTO Erik Schmidt

– Interessesmodsatninger er blevet til fælles løsninger, sagde formanden fra Danmarks Lærerforening, Gordon Ørskov Madsen, da han indledte sin beretning ved foreningens kongres.

300 delegerede fra hele landet, heraf otte fra Odense Lærerforening, deltog fra den 19. til den 21. september i det i øvrigt spændende mødemaraton, hvorfra de store linjer i foreningens arbejde udgår.

– Vi har en samarbejdende tilgang som udgangspunkt, sagde Gordon Ørskov Madsen og refererede især til dialogforummet ”Sammen om Skolen”. Det er her skolens parter mødes med hinanden med deltagelse af børne- og undervisningsminister Mathias Tesfaye (S).

– Når vi taler, bliver der lyttet.

I Sammen om Skolen har der både været drøftet elevplaner, nationale test, læringsplatform, understøttende undervisning og ny læreruddannelse.

– Men næste års budgetter gør mig faktisk vred, sagde Gordon og gav beretningen en ny drejning. Aldrig nogensinde i de 30 år, han havde arbejdet med og i folkeskolen, havde han oplevet en så alvorlig økonomisk situation.

Gordon Ørskov berørte også frisættelsen af skolen, lærernes arbejdsvilkår og den moralske stress, det kunne medføre, den gode undervisning, A20 og besparelserne på Center for Undervisningsmidler. Og skrot så den budgetlov! udbrød han pludselig.

NYRUP OG TESFAYE MED GÆSTEOPLÆG

Tidligere statsminister, nu 80-årige Poul Nyrup Rasmussen, og den nuværende børne- og undervisningsminister Mathias Tesfaye var inviteret som gæstetalere.

De senere år har Poul Nyrup Rasmussen beskæftiget sig med sociale netværk, og han er manden bag Danmarks største frivillige ansigt-til-ansigt-rådgivningstilbud for 12-25 årige socialt og psykisk udfordrede børn og unge, Headspace.

Børne- og undervisningsminister Mathias Tesfaye talte om, at folkeskolen kan være med til at reparere samfundets sprækker.

– Jeg tror ikke, noget får større betydning end folkeskolen. Ingen anden institution har større potentiale for at skabe et fælles grundlag, et sted hvor samtalen kan starte, sagde han.

– Nu skal fokus tilbage på demokrati og dannelse. På at skabe livskloge og dannede mennesker, der kan reparere samfundets sprækker, som risikerer at blive til dybe kløfter.

NIELS JØRGEN JENSEN VALGT SOM NY NÆSTFORMAND

Rigtig mange delegerede var på talerstolen. Demokrati tager tid. Fra Odense var OLF-formand Charlotte Holm oppe for at advare mod kommercielle interesser i skolen.

– Aldrig nogensinde i de 30 år jeg har arbejdet med og i folkeskolen, har jeg oplevet en så alvorlig økonomisk situation på skoleområdet, sagde lærerformand Gordon Ørskov.

300 delegerede fra hele landet, heraf otte fra Odense Lærerforening, til DLF-kongres.

Tidligere statsminister, nu 80-årige Poul Nyrup Rasmussen, var gæstetaler. Han er manden bag Headspace, Danmarks største frivillige ansigt-til-ansigt-rådgivningstilbud for 12-25 årige socialt og psykisk udfordrede børn og unge.

– En stærkt underfinansieret folkeskole er i fare for at blive undermineret af private markeds kræfter, sagde hun med tanke på skolegang, der baserer sig på kritisk tænkning, lighed og demokratisk deltagelse, og det udfordrer lærerens professionelle autonomi, som igen udfordrer elevernes trivsel og udbytte af undervisningen, sagde odenseformanden.

På programmet var der i øvrigt langvarige drøftelser af formandsberetningens temaer, diskussion og vedtagelse af foreningens strategi og målsætninger for 2024-2027, opstilling af krav til OK24, ændring af dele af foreningens vedtægter og valg af formand og næstformand.

Gordon Ørskov blev genvalgt som formand uden modkandidater, men der var kampvalg om næstformandsposten, som Niels Jørgen Jensen fra Silkeborg Lærerforening vandt.

I parentes bemærket var Niels Munkholm fra Odense Lærerforening også på talerstolen et par gange dels med indslag om fagsprog og specialundervisning, dels om lærerforeningens historie og den odenseanske lærerinde, hardhitteren frøken Magdalene Jørgensen, som påmindelse om, at foreningen til næste år har eksisteret i 150 år og derfor kan fejre jubilæum.

Nogen mente, at Niels måtte være lige så gammel som fagforeningen! Lidt godmodigt drilleri er der altid. ▲

Stort pres på skoleledere

SKOLELEDELSE // Skoleledere har stor indflydelse på skolen som arbejdsplads, men også ledere mangler tid

TEKST Erik Schmidt

Skoleledelse har stor indflydelse på skolen som arbejdsplads. Sådan har det været siden skolens leder blev kaldt skoleinspektør, men især efter 2013, hvor skolelederne fik ”den fulde ledelsesret”.

Trivselsundersøgelse peger på en ikke ubetydelig sammenhæng mellem lærernes oplevelse af kvalitet i skoleledelse og deres trivsel på arbejdspladsen.

Mange lærere oplever en passiv ledelse, der ikke deler deres visioner og ikke giver feedback, skriver Folkeskolen.

Det viser en ny undersøgelse, som forskere ved Kronprins Frederiks Center for

Offentlig Ledelse på Aarhus Universitet har udgivet i september i år.

Her svarer 29,5 procent af lærerne, at de helt eller overvejende er uenige i et udsagn, der lyder, at ledelsen giver medarbejdere positiv feedback, hvis de præsterer godt. Og til udsagnet: ”Min skoleleder/skoleledelse er med til at sikre den faglige kvalitet af vores arbejde”, svarer 31 procent, at de er uenige.

RAMT PÅ TID

– Men tallene er udtryk for det store pres, som skolelederne oplever. Også lederne er ramt på tid, siger skoleledernes formand Claus Hjortdal til Folkeskolen.

– Lederne har for travlt til at følge med i den del af kerneopgaven. Der kommer flere og flere mistrivselssager, samtaler med psykologer og forældre, opgaveoverload fra forvaltningen og alt muligt, som tager tid.

Og lige nu kæmper lederne ifølge Hjortdal især med konstant omstrukturering og dårlige budgetter.

En skolelederundersøgelse fra 2021 viser, at over 50 procent af skolelederne har en gennemsnitlig arbejdstid på 44-49 timer. En stor del af tiden bruges på administration, strategisk ledelse og elevsager, men også på personaleledelse og pædagogisk ledelse.

ET VOKSENDE PROBLEM

Flere peger på, at der allerede nu mangler kvalificerede ansøgere til skolelederstillinger rundt om i landet, og at problemet vil vokse i de kommende år. Men udfordringerne er komplekse, og det samme gælder løsningerne, mener både skoleledere, skolechefer og rekrutteringskonsulenter.

Hvad kendetegner en god skoleleder?

AF KAREN HEIDE-JØRGENSEN, LÆRER OG TR, HUNDERUPSKOLEN

– Jeg synes ikke, at det kan siges mere tydeligt end i præamblen til lærernes arbejdstidsaftale: God skoleledelse er kendetegnet ved at kunne skabe et godt arbejdsmiljø, hvor der er prioriteret i opgaverne, så lærerne oplever gennemskuelighed og overblik over arbejdstiden.

– En god skoleledelse kan sammen med lærerne sætte rammen, så lærerne oplever

at kunne lykkes med opgaven. I rammesætningen skal der være plads til de forskellige livsfaser, som lærerne gennemgår.

– Jeg er glad for, at arbejdstidsaftalen fremhæver samarbejde, for en god skoleledelse er inddragende og kan sætte lærernes professionelle dømmekraft i spil.

– Desværre er det også blevet endnu mere vigtigt, at en skoleledelse har lærernes ryg, da krænkelser er blevet hverdagskost på skolerne.

AF JONNA STEINICKE, LÆRER OG TR, VESTRE SKOLE

– En god skoleleder er en, som kender skolen. Det vil sige, at man kender børnegrundlaget i området = forældrene, børnene på skolen og de ansatte.

– At lederen sammen med resten af personalet formår at skabe en historie om skolen, så den vælges af områdets forældre.

– At man støtter de ansatte, når det

Karen Heide Jørgensen

Jonna Steinicke

Kasper Holm

Aldersgennemsnittet for skoleledere har ændret sig markant over de seneste fem år. Fra 2016 til 2021 er cirka en tredjedel af skolelederne skiftet ud.

– Manglen på skoleledere er et voksende problem. Det nye er, at der overhovedet ikke er nok kvalificerede ansøgere til de stillinger, der er, siger Peter Cort fra Skolelederne til skoleledernes blad, Plenum. ▲

3 FORUDSÆTNINGER

Ledelsesrådgiver Klaus Majgaard har lige udgivet en bog med titlen "Ledelse er at skabe en beboelig verden – med 20 læsestykker". Heri beskriver han tre forudsætninger for god skoleledelse:

- 1) Man skal som leder kunne udholde og acceptere modsætninger og dilemmaer.
- 2) Selvindsigt og psykologisk modenhed er forudsætninger for at kunne overskue organisationer og dermed for god ledelse.
- 3) God offentlig ledelse er centralt for demokratiets evne til at fungere, og sammenbinding af politiske beslutninger og drift er en hovedhjørnesten og en kæmperolle for lederne.

brænder på og ikke er bange for forældrene.

– At man er god til at kommunikere, så ansatte, børn og forældre føler sig hørt.

– At man trods alt tør træffe beslutninger, men at beslutningerne hører hjemme på skolen og i værdierne, og at værdierne har rod i skolens personale.

– At lederen er synlig og har lyst til at tage del i skolens liv.

– At lederen tør bremse lidt op over for konstante kommunale tiltag.

KASPER HOLM, LÆRER OG TR, KROGGAARDSSKOLEN

– En god skoleleder er en person, der har en god fornemmelse for sit personale og hvad der foregår rundt omkring på skolen i den daglige praksis.

– Den gode skoleleder lytter til personalet og faciliterer gode vilkår, for at idéer og tiltag kan få rum til at udvikle sig og blomstre ude i klasselokalerne.

– Skolelederen skal være nysgerrig og motiverende for personalet og bakke op i forbindelse med vanskelige elev- eller forældre-sager.

– Endelig skal den gode skoleleder have evne til at balancere arbejdsopgaverne løbende, så der for den enkelte ansatte er meningsfuld sammenhæng mellem opgaven og den tid, der er til rådighed. ▲

Relationen er ulige

LÆRERAUTORITET // Lærerne skal have autoriteten og respekten tilbage, sagde statsminister Mette Frederiksen i sin åbningstale. – Ja tak, to af dem, skriver Kristina.

KLUMME
RIVEN

TEKST Kristina Malmer Rasmussen, lærer

Giv autoriteten og respekten tilbage til lærerne. Ja tak, to af dem! Hvor kunne det i sandhed være forjættende, hvis det var så let.

Nu er begrebet 'autoritet' imidlertid en kompleks størrelse, ikke mindst når det drejer sig om netop lærernes autoritet. Måske af samme grund er det blevet gjort til genstand for forskning, og der findes derfor også flere udlægninger af lærerautoritetens beskaffenhed.

Per Fibæk Laursen peger blandt andet på, at lærernes autoritet går på to ben: den fagfaglige og den didaktiske og pædagogiske autoritet. Altså evnen til at kunne formidle stoffet videre.

Andre fremhæver, at lærerens autoritet ydermere ligger i at kunne og turde sige nej og sætte grænser.

Faktisk synes jeg de to forståelser supplerer hinanden fint, da læreren netop i kraft af sin dobbelte autoritet inkorporerer elevernes 'ikke-endnu-hed' i sin undervisningstilrettelæggelse og tør adressere emner, der ikke umiddelbart ligger inden for elevernes interessesfære.

HVAD SKAL JEG BRUGE DET TIL?

Det bliver man ikke populær af. Og da slet ikke blandt elever, der (som mine 7. klasser) ofte har en meget instrumentel tilgang til undervisningen: "Hvad skal jeg overhovedet bruge det til, Kristina?!"

Men det afføder en trykthed blandt eleverne, at der er en voksen, der tager styring og ansvar – og måske ovenikøbet afslører, at der – stik mod elevernes umiddelbare forventning – faktisk er en mening med galskaben.

Det er lærerens opgave at åbne stoffet for eleven og eleven for stoffet samtidig med, at man forholder sig til relationens iboende ulighed: lærer/elev, voksen/barn. Vi skal kunne være i øjenhøjde, men relationen er ulige i hele sin natur.

TILLID SOM UDGANGSPUNKT

Mette Frederiksen peger i sin tale på, at afstanden mellem lærer og elev siden 70'erne er blevet stadig mindre, men at tiden måske er moden til opmærksomhed på, at den også kan blive for lille.

Tager man afsæt i ovenstående hypotese kan man ligefrem hævde, at vi er ved at komme for meget i øjenhøjde med eleverne ganske enkelt udfordrer vores egen autoritet – og dermed også tryktheden i klasserummet. Selvfølgelig skal eleverne inddrages og tages med på råd – det er hele grundtanken i dannelsen til demokrati og folkestyre – men ansvaret er naturligvis i sidste ende lærernes.

Det ansvar kan lærerne kun leve op til, hvis de af skolens interessenter som udgangspunkt mødes med tillid.

Stoffet og metoden kunne i sagens natur altid have været anderledes, men lærerfagligheden – og autoriteten – beror jo netop på, at man i kraft af sin uddannelse, viden og erfaring netop har valgt det ene frem for det andet.

TÆT FORBUNDET MED AUTONOMI

Derfor er lærernes autoritet tæt forbundet med vores autonomi og særligt ordet 'metodefrihed' står af samme grund bøjet i neon over alt andet.

Det er en befrielse, at regeringen – langt om længe for alvor taler om at sætte folkeskolen fri. Det er i hvert fald en god start. Men skal vi sammen løfte folkeskolen – og det må vel være det overordnede mål – så kræver det, at samtlige interessenter spiller hinanden gode. Også internt blandt lærerne, hvor faglig sparring, feedback og flere pædagogiske og didaktiske drøftelser på de enkelte skoler også vil styrke autoriteten.

Sammen skal vi løbende skærpe vores lærerfaglighed, tage vores autoritet på os og minde os selv om, at vores job er at *'forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre.'* Et samfund, hvor alle byder ind med det, de kan, og hvor autoriteter er vigtige – primært fordi alle ikke kan vide alt om alting hele tiden. Gudskelov. ▲

Det skal opleves som en værdi for alle lærerpensionister at være i fraktion 4

Jeg vil bidrage med positive relationer og et vedholdende konstruktivt arbejde for, at vi kan opnå resultater

Jeg hedder Gitte Mailand og er 67 år. Jeg er kandidat til hovedstyrelsesvalget i Danmarks Lærerforening for fraktion 4.

Jeg har været lærer i mere end 40 år. Jeg er næstformand i fraktion 4 i Odense Lærerforening. Jeg er også medlem af fraktion 4 Fyn og årsmødedeltager.

Jeg er meget aktiv i opstart af en lokal forening under Faglige Seniorer, som understøttes af Fagbevægelsen.

Med mine mangeårige erfaringer som tillidsrepræsentant, styrelsesmedlem og næstformand i Odense Lærerforening (alle år som kongresdelegeret) vil jeg i hovedstyrelsen arbejde for bedre forhold for lærerseniører i fraktion 4.

Fraktion 4 er en blandet flok

Vi skal have beskrevet arbejdet i fraktion 4, gerne i en landsdækkende vejledning, så vi får et fælles udgangspunkt/en minimumsstandard, som alle kredse rundt i landet kan arbejde ud fra.

Danmarks Lærerforening skal fortsat bakke op om aktiviteter i fraktion 4 i kredsene, det forpligtende kredsarbejde samt i vores fortsatte engagement i Faglige Seniorer centralt og lokalt i kredsene.

Vi skal fastholde medlemmer efter pension

Vi skal have en tydelig kommunikation til kommende efterlønnere og pensionister gennem en aktiv platform på Folkeskolen.dk for fraktion 4 med informationer af fælles interesse.

Medlemmerne skal kende til fordele ved medlemskab af Faglige Seniorer.

GITTE MAILAND

67 år. Lærer gennem 40 år. Tillidsrepræsentant, kommunal folkeskole. Tillidsrepræsentant, amtskommunal folkeskole. Tidligere styrelsesmedlem og kongresdelegeret, Odense Lærerforening. Tidligere næstformand i Odense Lærerforening. Næstformand i Fraktion 4 i Odense Lærerforening. Medlem af fynsk fraktion 4. Deltager i Årsmøde for fraktion 4. Aktiv i Faglige Seniorer i Odense.

Det arbejdsliv, vi kommer fra, har betydning for vores start på pension

Det er vigtigt at få sluttet sit arbejdsliv på en positiv måde, så overgangen fra aktiv lærer til at være pensionist bliver god.

Faglig klub skal afholde særlige møder for kommende seniorer. Gerne med dannelse af et netværk for seniorer i Faglig klub-regi. Dette netværk kan samarbejde med andres skolers senior-netværk i kredsene. Fraktion 4 skal også her spille en aktiv rolle

Pensionerne skal mindst kunne fastholde deres værdi

Jeg vil holde et særligt fokus på vores pensionsforhold. For overenskomstpensionister vil jeg blandt andet holde et skarpt øje med forrentningen i Lærernes Pension, og for tjenestemandspensionisterne vil jeg arbejde for fuld procentregulering af pensionen ved overenskomstfornyelser på statens område.

Suppleanter

Som suppleanter har jeg to erfarne og engagerede medlemmer, som kender Danmarks Lærerforening ud og ind. De har begge mange års erfaring fra

kreds- og hovedstyrelsesarbejdet.

1. suppleant Niels Munkholm Rasmussen, Kreds 82, Odense Lærerforening
2. suppleant Jane Bodilsen, kreds 143, Skiveegnens Lærerforening.

Læs hele mit valgoplæg på Odense Lærerforenings hjemmeside – odenselaerereforening.dk
Min mail: Vejrup61@gmail.com

Valg til hovedstyrelsen 2023

Danmarks Lærerforening skal have ny hovedstyrelse. Den nye hovedstyrelse bliver valgt for perioden fra 1. januar 2024 til 31. december 2027.

Danmarks Lærerforenings hovedstyrelse består af formanden, næstformanden og 19 valgte medlemmer. Herudover er formanden for skolelederforeningen og formanden for Lærerstuderendes Landskreds også en del af hovedstyrelsen.

Valget til hovedstyrelsen foregår i perioden 23. november til 5. december 2023. Alle stemmeberettigede medlemmer vil modtage en mail med et link til afstemning.

- Tiden er ikke moden til forhandling om en ny arbejdstidsaftale, siger lærerformand, Gordon Ørskov Madsen.

OK24: HØJERE Løn og efteruddannelse bliver hovedkrav

OVERENSKOMSTFORHANDLINGER // Der forhandles denne gang ikke om en ny arbejdstidsaftale

TEKST & FOTO Erik Schmidt

På årets lærerkongres var mange af de 300 delegerede på talerstolen for at tale om lærernes arbejdsvilkår og arbejdsmiljø. Stress og højt sygefravær præger lærerstaben på mange skoler, og flere sagde uafhængigt af hinanden, at arbejds-

miljøloven på deres skole var overtrådt flere gange.

Flere delegerede talte af den grund for at forhandle en ny arbejdstidsaftale, men det er tiden ikke moden til, sagde lærernes formand Gordon Ørskov Madsen.

I de kommende overenskomstforhandlinger står lønstigninger øverst på lærer-

nes kravliste efter den markante inflationsstigning.

Et andet krav handler om efteruddannelse som en del af overenskomsten.

Lærerforeningen ønsker, der skal afsættes arbejdstid til uddannelse, og at der vikardækkes under fraværet.

Også "nationale lærerstartsordninger" er på listen. Der lægges op til, at det skal være en rettilighed for nyuddannede at få støtte fra blandt andet mentorer den første tid.

Overenskomstforhandlingerne begynder i starten af 2024. Fra oktober til december 2023 koordineres kravene, der skal rejses, fra de forskellige fagforeninger i forhandlingsfællesskaberne. ▲

LÆRERNES KRAV TIL OK24

Kongrespunktet om OK24-krav var lukket, men lærerforeningen oplyser til mediet Folkeskolen, at de vedtagne krav blandt andet omfatter:

- Generelle lønstigninger og midler til forhandlinger af særlige lønforbedringer for DLF-medlemmer, for eksempel anciennitetsforløb. Desuden lønforbedringer til medlemmer på statslig overenskomst.
- Forbedrede rettigheder for seniorer.
- Tilpasning af barselsaftalerne til ny lovgivning og forbedrede vilkår ved børns sygdom.
- Kompetenceudvikling på aftalte vilkår.
- Forbedringer for tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter for at understøtte mulighederne for at varetage hvervne bedst muligt.
- Fornylse af praktikaftalen.
- Lærerstartsordninger, der giver rettigheder for nyuddannede lærere og en god start på lærerlivet.
- Forbedringer i forbindelse med afskedigelser.

KILDE: Mediet Folkeskolen

Klokkeklart brud med den danske model

DEN DANSKE MODEL // Redaktør skriver nekrolog

TEKST Erik Schmidt

- Et af de mest beundrede danske fænomener er afgået ved døden og efterlader sig et samfund med behov for reel frihed for parterne på arbejdsmarkedet.

Det skriver chefredaktør Martin Krasnik i Weekendavisen den 23. 9. 2023 med overskriften "Nekrolog - Den danske model 1899-2023".

S-V-M-regeringen vil give omkring 200.000 offentlige ansatte en gennemsnitlig lønforhøjelse på 2.500 kr. om måneden. Lønpuljen skal gå til sygeplej-

ersker, socialassistenter, pædagoger og fængselsbetjente, men fx ikke til lærere og politibetjente.

Lønstigninger sker normalt via den danske model, hvor parterne forhandler sig frem til en overenskomst.

Flere fremtrædende arbejdsmarkedsforskere betragter løntilskuddet som et brud med den danske model.

- Jeg har kigget på det her i 50 år, og det her er et eklatant brud på den danske model, siger arbejdsmarkedsforsker Flemming Ibsen til Politiken.

- Det her med, at Christiansborg plud-

selig kommer med en pose penge og smider dem ind i en trepartsforhandling, er et klart brud på modellen.

Også formanden for Dansk Metal, Claus Jensen, kalder det et brud på den danske model.

Ifølge regeringen er det dog en engangs-øvelse.

Men den ekstraordinære ramme til løn og arbejdsvilkår har allerede påvirket aftalemodellen, da den har vanskeliggjort forberedelsen af OK24, skriver arbejdsmarkedsforskerne Nana Wesley Hansen og Mikkel Mailand i Altinget. ▲

På talerstolen for at advare mod fondes indflydelse

PRIVATISERING // – En underfinansieret folkeskole er i fare for at blive undermineret af markeds kræfter.

Odenselærernes formand Charlotte Holm fortalte om europæiske erfaringer med fondes indtog i skolen. (Arkivfoto).

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Ved lærerforeningens nyligt afholdte kongres med deltagelse af 300 delegerede fra hele landet gik Odense Lærerforenings formand, Charlotte Holm på talerstolen i Tivoli Congress Center for at gøre opmærksom på et stigende problem: Fondenes indflydelse på folkeskolens undervisning.

– I takt med en strammere og strammere økonomi er der en reel fare for, at politikerne overser den egentlige opgave i jagten på at få økonomien til at hænge sammen, sagde hun.

– De vil ty til kreative løsninger, og det åbner i endnu højere grad vinduer og døre for private interessenters indtog i folkeskolen.

Det sker dog allerede i vid udstrækning fastslog Odenselærernes formand.

– Vi ser det med erhvervsdrivende fonde, der vil noget mere end at donere penge til et godt formål. Det samme gælder for techgiganter som Facebook. De har særinteresser og vil have indflydelse på indholdet i skolen.

Charlotte Holm har selv gennem kollektive problemer inde på livet.

– Jeg er selv ansat i ”Verdens bedste ro-

botby” med tjeneste ved ”Verdens bedste robot-skole”.

– Jeg ville nu hellere være ansat på verdens bedste folkeskole i Vollsmose! konstaterede hun tørt.

ER DET FARLIGT?

Men er det nu så farligt at lukke fondene ind i skolen, spurgte Charlotte Holm retorisk sig selv?

– Ja, det er det! Det viser internationale erfaringer både fra Education International og ETUCE (lærernes europæiske sammenslutning af fagforeninger på uddannelsesområdet, red).

– Kommercielle interesser underminerer skolegang, der baserer sig på kritisk tænkning, lighed og demokratisk deltagelse, og det udfordrer lærerens professionelle autonomi, når standardiseringer bliver svaret.

– Det udfordrer igen elevernes trivsel og udbytte af undervisningen. Hele privatiseringstankegangen underminerer desuden også i sidste ende lærernes arbejdsforhold.

– En stærkt underfinansieret folkeskole er i fare for at blive stærkt undermineret af private markeds kræfter. Det skal vi

kæmpe i mod med alt, hvad vi har, opfordrede hun.

– Jeg anerkender fuldt ud, at kommunerne ikke tildeles den økonomi, der skal til for at drive skole – en folkeskole hvor der er tilstrækkeligt med lærere – men jeg efterspørger alligevel en skærpet bevidsthed hos politikerne om deres ansvar for at foretage de rette prioriteringer.

ODENSE SØGER FONDSMIDLER

Charlotte Holms pointe understøttes af et kig på listen over fondsmidler, der er søgt af Børn- og ungeforvaltningen og forskellige skoler til for eksempel makerspaces, Lego Education, udstyr til STEM-laboratorier, kompetenceudvikling og frikøb af pædagogiske medarbejdere for tilsammen mere end 20 mio. kr.

Det er midler, der blandt andet stammer fra Facebook, Novo Nordisk, Villum Fonden. Listen er fra oktober 2023.

Flere har forsket i området, blandt andre Lejf Moos og Lucas Cone, men nu er Jonathan Bjørn Bjerre Aagesen, som er ph.d.-studerende ved Københavns Universitet, i gang med at kortlægge fondenes arbejde og betydning i den danske skole. ”Kommercialiserings og uddannelsesfilantropiens indflydelse på den danske folkeskole” lyder projekttitlen.

– Mange fonde har på forhånd defineret de indsats og særlige uddannelsesdagsordener, som de gerne vil fremme, siger han til mediet Folkeskolen, der har skrevet en del om temaet.

– Derfor kan der i samarbejdet mellem fonde og folkeskoler opstå en dynamik, hvor fondene gennem deres midler får adgang til at sætte rammen for, hvad der skal arbejdes med skolerne. Nogle gange får de også lov til at bestemme hvordan”, siger han.

FOKUS PÅ STEM-FAG

Ifølge Bjørn Bjerre Aagesen har langt de fleste fonde fokus på de naturvidenskabelige fag. Deres formål er at fremme STEM-fagene (Science, Technology, Engineering og Mathematics, red.) i folkeskolen.

Legos Playful Learning-projekt er særligt, fordi formålet er at fremme legende læring, der ikke er knyttet til særlige fag og kan sprede sig ud over mange forskellige pædagogiske arenaer.

På kun fem år har Lego Fonden ifølge mediet Folkeskolen investeret 340 millioner kroner i at få leg ind i folkeskolen og læreruddannelserne.

De mange millioner fra Lego Fonden og andre fonde kan blive en slags ’bagdørsreform’ af skolen, advarer forskere. ▲

Genetableringen af skolens autoritet

SKOLENS AUTORITET // Tvang, autoritet og myndighed er centrale pædagogiske termer, som vi i årtier har ladet os glide af hænde, og som vi i dag har et fjernt og lidt forskrækket forhold til, skriver rektor og professor Lene Tanggaard, der mener, vi stiller for høje krav til elevernes selvregulering.

TEKST Lene Tanggaard

I statsministerens åbningstale ved Folketingets åbning den 5. oktober 2023 talte hun om at genvinde autoritet i skolen, og vi har ligeledes hørt undervisningsminister

Mattias Tesfaye understrege autoritetens betydning i skolen i sin optakt til det nye kvalitetsprogram for folkeskolen. Det er betimeligt.

Som en underviser tørt konstaterede overfor mig: ”Vi taler altid om det, vi kan, men meget lidt om det, vi skal. Vi skal huske tvang”.

Sandt er det. Tvang, autoritet og myndighed er centrale pædagogiske termer, som vi i årtier har ladet os glide af hænde, og som vi i dag har et fjernt og lidt forskrækket forhold til.

FOR HØJE KRAV TIL SELVREGULERING

I 2019 skrev jeg en kronik i Berlingske med lærer Jonas Pedersen om netop dette. Kronikken var foranlediget af Jonas' erfaringer som lærer i den danske grundskole.

Malet med lidt bred pensel har vi i dag en grundskole, der på tværs af dets mangeartede former og på mange niveauer, sætter alt for høje krav til selvregulering.

Med andre ord: Når de ydre normer, regler, traditioner og konventioner viger til fordel for frit valg eller selvvalg, så risikerer både fagprofessionelle og elever samt forældre en form for psykologisk udmattelse.

EN ART KONSULENT

Læreren er fx i forbindelse med introduktion af nyere læringsmetoder gået fra at være en autoritet til at være en art konsulent. Det gælder i projektarbejde, i åbne

læringsrum eller i modulopbyggede forløb uden afgrænset faglighed og på Aula.

Alt dette er initieret af teoretiske bevægelser, der skabte tvivl om undervisningens betydning for læring, og som animerer til, at eleverne tager ansvar for indholdsudvælgelse, for retning og for evaluering og af teknologiske og bygningsmæssige innovationer.

UD AF PÆDAGOGIKKEN OG IND I PSYKOLOGIEN

Mest markant udtrykt så vi det i den så populære idé om 'Ansvar for egen læring', i konstruktivistiske antagelser om, at undervisning er afkoblet læring og i psykologiske forestillinger om, at elevernes individuelle læringsstile kan være det primære afsæt for enhver pædagogisk bestræbelse.

Denne kombination eller denne sammentrækning i tiden af bevægelser ud af pædagogikken og ind i psykologien kombineret med konkrete samfundsmæssige forandringer risikerer i praksis at placere ansvaret hos eleven.

Eleven får ansvar både for sin motivation, sin deltagelse i undervisningen og for at selvaluere sit eventuelle læringsudbytte.

Det skaber utydelige strukturer, som er meget vanskelige for mange elever at finde rundt i.

HAR GLEMT GENTAGELSEN

Man ser det i brugen af fx projekt- og gruppearbejde, som mange moderne undervisningsmaterialer lægger op til – og det er helt ned i de mindste klasser.

Der er ikke noget i vejen med projektarbejde på rette tid og sted, men der skal være et fundament for at kunne improvisere og arbejde i projekter på tværs.

Noget af det læres bedst gennem helt elementær øvelse og gentagelse. Gentagelse er i øvrigt noget, mange børn holder af. Det kan være den fineste og mest avancerede læreform, hvilket vi synes at have glemt.

KAN LIGENE ET KONTORMILJØ

Autoritetstabet ser man også fysisk manifesteret. Skoler indretter sig med cafémiljøer, sofaer og elkedler i klasseværelserne.

Når skolen ikke ligner en skole, men et kontormiljø eller ligefrem et hjem, bliver det sværere for skolen at være skole, for læreren at være lærer og ikke mindst for barnet at være elev.

Den svenske etnolog og skoleforsker Jonas Frykman har formuleret det således: ”Når skolen som spilleplads umiddelbart ligner de hjem og det samfund, der findes uden for murene, stiller den heller ikke et alternativ til rådighed. Hvis barnet opfordres til at spille samme spil som derhjemme, bliver han også den samme som derhjemme.”

TYDELIGE, DAGLIGE RUTINER

Det er tid til at genetablere en interesse for de strukturerede og ritualiserede fællesskaber, som før dannede den nødvendige ramme for undervisningen og elevernes tilegnelse af kundskaber og færdigheder.

Det vil sige de tydelige, daglige rutiner og praktikker i skolen. Det kunne være morgensang, at tænde et kalenderlys eller at afsløre en daglig overraskelse, at spise sammen til frokost.

Ingen af os magter at forholde os til noget nyt hele tiden. Det er de daglige rutiner og vaner, der giver den psykiske energi til at lære noget nyt. ▲

SPADEN er en klumme, som skrives af fremtrædende pædagogiske meningsdannere, filosoffer eller forskere med engagement i folkeskolen.

Lene Tanggaard er rektor for Designskolen i Kolding og professor i psykologi på Aalborg Universitet. Hun har blandt andet forsket i kreativitet og læring, har et omfattende forfatterskab bag sig og har skrevet utallige fagfællebedømte artikler i videnskabelige antologier.

LÆRING: BONDOS SEJR

"Den kontrære folkeskolelærer blev begravet i åbningstalen og indsat i fulde standsrettigheder. Ti års ballade lakker mod enden.

Hvem kunne ikke høre spøgelse fra 2013 klage sig og rasle med sine rustne lænker, da Mette Frederiksen tirsdag hyldede folkeskolelæreren?

I en åbningstale til Folketinget, som havde folkeskolen og læreren som altdominerende hovedtema, appellerede statsministeren til "større respekt for, at der er nogen, der ved noget og kan noget. For læreren". Hun talte også for "at give klasseværelset tilbage til læreren" og om "lærerens autoritet."

Arne Hardis i Weekendavisen, 6. oktober 2023

1,4 MIA. TIL TAXAKØRSEL

"Kommunerne bruger 1,4 milliarder kroner på at køre børn i skole

Antallet af børn i specialundervisning er stigende. Det samme er udgifterne til taxakørsel fra hjem til skole."

Skolemonitor, 27. 10. 2023

Lærerne flygter på grund af forældrene og Aula."

Skoleleder Maike Raahauge i Berlingske, 9. 9. 2023

Lad nu være med at købe makerspace-udstyr for milliarder. Køb i stedet nogle flere musikinstrumenter."

Lektor Niels Jakob Pasgaard på sin facebookside, 23. 10. 2023

REDUKTION I FORBEREDELSESTID HAR GJORT TIMEPRIS BILLIGERE

"Mattias Tesfaye var dagen efter præsentationen af regeringens skoleudspil i samråd om kommunernes besparelser på folkeskolen. Her var skolens økonomiske tal til diskussion.

Ministeren pegede på, at tolærertimer har gjort timeprisen højere, mens reduktionen af lærernes forberedelsestid har gjort prisen billigere."

Mediet Folkeskolen, 13. 10. 2023

KØBENHAVN BRUGER 1,3 MILLIARDER ÅRLIGT PÅ 2.500 ELEVER

"Udgifterne til specialundervisning i hovedstaden er steget markant. Nu skal en kortlægning give svar på, hvordan flere elever kan inkluderes i den almene undervisning i folkeskolen."

Politiken, 22. 10. 2023

SKODLÆRER

"Eleverne på 9. årgang på en skole i Randers skaber så meget uro, at det går ud over de ansattes helbred. De udsættes for psykisk vold i form af at blive kaldt grove skældsord og øgenavne. Det fremgår af en rapport fra Arbejdstilsynet. (...)

Ansatte udsættes flere gange dagligt for psykisk vold fra elever på 9. årgang i form af at blive kaldt skældsord eller øgenavne som 'sædcontainer', 'skodlærer', 'klam', 'fed', 'kælling', 'dit skaldede svin', 'fucking perker', og 'du er tabt på hovedet som barn', står der i rapporten."

Mediet Folkeskolen, 3. 11. 2023

FOR MEGET BROK

"Der er simpelthen for meget, der går op i brok, når vi hører de offentligt ansattes fagforeninger, siger Ole Birk Olesen. (...)

Lærere, der siger, at lærere har det rigtig frygteligt med deres arbejde. (...)

Man skal have en mulighed for at belønne dem, der ikke går rundt og brokker sig!"

Ole Birk Olesen på TV2, 27. 9. 2023

EN DEL AF NOGET VIGTIGT

"Vores børn har ikke godt af at blive mødt som behovsvæsner, der har brug for at blive tilfredsstillet. De har brug for at bidrage og føle sig som en del af noget vigtigt i en tryk hverdag - for deres egen og andres skyld."

Phd., lektor, DPU, Ditte A. Winther-Lindqvist, 22. 9. 2023 i Skolemonitor

Latter sætter mennesket fri fra frygt. Enhver obskurantisme, ethvert diktatorsystem er baseret på frygt. Så lad os grine!"

Dario Fo, italiensk tidligere skuespiller, forfatter, instruktør og politisk aktivist.

PENSIONIST – ELLER SNART PENSIONIST?

I Fraktion 4 hygger vi os i et godt socialt samvær. Vær med og få mere for dit medlemskab af DLF. Arbejdsområder: Mødeaktiviteter for medlemmer af Fraktion 4, udflugter, rejser, deltagelse i Det fynske Pensionistforum.

AKTIVITETSKALENDER FOR FRAKTION 4 – EFTERÅR, VINTER OG FORÅR 2023/2024

NOVEMBER	28. Juletur til DR Aarhus og Moesgaard Museum
DECEMBER	5. Julemøde
JANUAR	30. Planlægningsmøde
FEBRUAR	27. Officers Stine og andre skæbner i Odense v. Johnny Wøllekær
MARTS	26. Fra Vorbasse til Christiansborg v. Henrik Dam Kristensen
APRIL	30. Liv i sproget v. Johannes Nørregård Frandsen
MAJ	28. Historien om Odense Åfarv v. Eva Pasgaard Skytte

- Tilmelding til møder på Skt. Klemensskolen senest fredagen før til: pensionister082@dlf.org
- Tilmelding til ture og rejser ligeledes til Odense Lærerforening, Klaregade 19, 5000 Odense C eller e-mail: 082@dlf.org

Du kan se hjemmesiden med aktiviteter for Fraktion 4 på www.odenselaerforening.dk/om-olf/pensionister

Som medlem af Fraktion 4 holdes du løbende orienteret om aktiviteter via mails. HUSK derfor at oplyse din mailadresse til Odense Lærerforening.

FALLITSKOLEN

"Regeringen vil opgive folkeskolen. Det var alligevel noget af en tilståelsessag. (...) Det er jo meget svært at være politiker, når man har ansvar for at løse landets største samfundsudfordringer.

Men flertalsregeringen har måske fundet løsningen for sig selv: Man kan simpelthen bare opgive at løse problemet og så lade det være løsningen."

Leder i Jyllandsposten, 13. 10. 2023

LANDETS PÆDAGOGISKE OVERHOVED

"Arbejdsgruppen blev defineret som en selvstændig myndighed for at forhindre aktindsigt, og dens eksistens blev ikke offentliggjort. Opgaven var "at forberede overenskomstforhandlingerne på det offentlige område i 2013, herunder at bidrage til at sætte en fælles arbejdsgiverdagsorden på folkeskole- og gymnasieområdet". Den skulle finde ud af, hvordan folkeskole- og gymnasie-lærernes undervisningstid kunne øges.

Gruppen bestod af hele 42 medarbejdere plus et sekretariat på 30 medarbejdere. Den 4. december 2012 blev skolereformen præsenteret i Finansministeriet, ikke i Undervisningsministeriet. Undervisningsministeren var dog med, men Bjarne Corydon blev kaldt for "landets pædagogiske overhoved". Han blev sammenlignet med en "damptrøle", og timingen blev kaldt "besynderlig", fordi der kort efter skulle forhandles løn med lærerne.

Den senere ministerielle bekendtgørelse om reformen med vejledning i læringsmål blev meget finansministeriel. I den hidtidige bekendtgørelse optrådte ordet "undervisning" 430 gange og "kundskaber" 570 gange. I den nye bekendtgørelse stod ordene henholdsvis tre og én gang." (s. 363-364)."

Tim Knudsen i sin bog "Statsministeren - mellem almagt og afmagt" fra 2023 om arbejdet med skolereformen i 2012/13 - her refereret fra Thomas Rømers facebookprofil

NEKROLOG

"Når der er rejst krav om penge til særlige faggrupper, herunder sygeplejersker, hvis løn- og arbejdsforhold har været diskuteret i årtier, er det blevet afvist, også af Mette Frederiksen - med et forsvar for den danske model.

Nu kører statsministeren en kampvogn - med en flertalsregering ombord - hen over den model, der virkelig er en af vores vigtigste samfundsinstitutioner."

Chefredaktør Martin Krasnik i Weekendavisen, 22. 9. 2023

Odense vinder international pris for "Velfærdens fundament"

VELFÆRDENS FUNDAMENT // Odense og "Velfærdens Fundament" vinder stor international pris i Sydkorea - foran mere end 250 projekter - for lokaldemokratisk involvering af borgere, foreninger og skoler.

Det var ifølge en kommunal pressemeddelelse en glad og stolt borgmester Peter Rahbæk Juel, der på Odenses vegne kunne tage imod anerkendelsen, ved ceremonien i Seoul. Her ses han dog ved et lokalt arrangement om Velfærdens Fundament på Agedrup Skole.

TEKST & FOTO Erik Schmidt

Byrådet i Odense kommune besluttede i 2020 at afsætte 1,8 milliarder kroner til skolernes og velfærdens fysiske rammer frem mod 2030.

I processen er borgere, skoler og foreninger blevet inddraget i en demokratisk samtale om lokale ideer og delprojekter, og også om hvordan pengene skal prioriteres. I alt 27.000 har ifølge en pressemeddelelse aktivt deltaget.

Det har nu kastet en international, prestigefuld pris af sig.

Hundredvis af byer fra hele verden har dystet om Seoul Smart City Prize - som hylder byer, virksomheder og organisationer for projekter, der involverer borgere i udvikling. Prisen har til formål at sprede initiativer og projekter, der sikrer byudvikling - i balance mellem teknologi og mennesker.

Mere end 250 ansøgere fra godt 50 lande har været en del af udvælgelsesprocessen. Over en række runder endte Odense blandt de 17 finalister, og da prisen til sidst skulle uddeles, var det Odense, der løb med hæderen.

Det er en komité med eksperter fra både offentlige og private organisationer i hele verden, der har vurderet projekterne.

HAR VAKT OPMÆRKSOMHED

Med prisen bliver Odense nu en del af en række netværk og fora, hvor tankerne bag Velfærdens Fundament i løbet af det kommende år skal deles og udvikles sammen med andre byer.

Odenses skoler er som bekendt i gang med at få midler ud til renovering og modernisering af bygningerne i et omfang, der ikke er set i mange år, og de falder på et tørt sted.

De 1,8 mia. kr. fra Velfærdens Fundament rækker ifølge mange af skolens folk ikke, men beløbets størrelse sættes i perspektiv af S-V-M-regeringens forslag om at bevilge 2,6 mia. kr. til faglokalerenovering hen over tre år fordelt på landets godt tusind folkeskoler.

Der er tale om et lokaldemokratisk eksperiment, som har vakt opmærksomhed ikke blot i andre kommuner i hele landet, men nu altså også ude i verden. ▀

BAGSMÆK

Børn og krig

LEG & LÆR // Julemånedens lyksaligheder

Op mod jul fyldes reklameblade fra store butikskæder med redskaber til leg og læring.

SKØN ER KRIGEN

"Skøn er krigen ... for den uerfarne, skrev Erasmus af Rotterdam (1466-1536).

I Herninghallerne var der i 1999 messe for militæret. 3-årige børn ikklædes camouflagedragt, smøres ind i sløringscreme og får én på opleveren. Den ansvarlige officer har fattet et pædagogisk princip om "leg og læring".

Viden er ikke nok, der skal oplevelse til. Åh, hvilken herlig krig!"

Tidligere studielektor i pædagogik Holger Henriksen i bogen "Lille pædagogisk ABC - fra abe til århundredets illusion", Forlaget LM 2001.

Holger Henriksen (1931-2021) er tidligere seminarielektor og central studielektor i pædagogik og forfatter til en række bøger om pædagogik.

AT GØRE SIG MODSTANDSDYGTIG

"Peter Weiss har i det omfattende romanværk "Modstandens Æstetik" fortalt om et ungt menneske, der var dybt engageret i modstandskampen mod fascismen i Spanien og Nazityskland i 1933-45.

Han erfarede, at skabelsen af et sprog og en fortolkning er den første betingelse for at gøre sig modstandsdygtig.

I romanens slutning stiller hovedpersonen et spørgsmål: Hvorledes man dog kan formidle de frygtelige erfaringer til næste generation? Hvorledes kan vi dele vores erfaringer med næste generation, når disse erfaringer ligger langt uden for børns og unges forestillingsverden?

Han giver selv svaret: Med det indhold er kun én form passende: Den lavmælte fortælling."

Tidligere studielektor i pædagogik Holger Henriksen i bogen "Oktober 2002 - om den politiske dannelse", eget forlag.

Odense Lærerforening
Klaregade 19, 2. sal
5000 Odense C
Tlf. 6612 6890
082@dlf.org
Odenselaerereforening.dk

Claus Holm Thomsen
Chefkonsulent

Tine Skov Hansen
Sekretær

Mette Lund Kieler
Sekretær